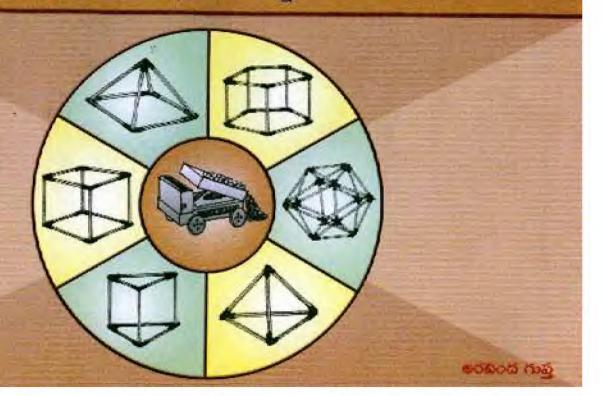

కొన్ని సర్వమైక, ఆకర్పతీయమైక బజ్జిక ప్రయోగాలు

्राज्यात्र स्टब्स् सर्वे केळ्युक्त संदब्ध

విద్యలో మొదటి సూత్రం మనం ఏమీ నేర్పలేం. ఉపాధ్యాయులు బోధకులు కారు... వారు సహాయకులు, మార్గదర్శకులు.... ఎదుగుతున్న ఆత్మలోని అత్యుత్తమమయిన దానిని వెలికి తీసి ఉన్నత ఆశయాల కోసం దానిని తీర్చిదిద్దటమే విద్య యొక్క ముఖ్య లక్ష్యం.

హోషంగాబాద్లలోని 'విజ్ఞాన కార్యక్రమాలు' (ఏకలవ్య) ద్వారా చేసిన అనేక మ్రయోగాలు ఈ పుస్తకంలో చోటు చేసుకున్నాయి. ఏకలవ్య వారందిస్తున్న సహకారానికి కృతజ్ఞుదను. – అరవింద గుప్త

ప్రచురణ, ప్రతులకు :

జన విజ్ఞాన వేదిక జి. మాల్యాద్రి, కన్వీనర్, ప్రచురణల విభాగం ఇంటి నెం. 8–1–6, బాలాజీరావు పేట, తెనాలి–522 202 పోన్ : 94405 03061

ప్రచురణ కాలం : ఫిబ్రవరి, 2007

ప్రతుల సంఖ్య : 3000

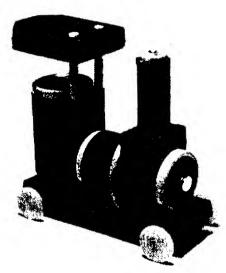
వెల : రూ. 20/~

ముద్రణ : చరిత ఇం(పెషన్స్, 1-9-1126/బి,

> ఆజామాబాద్, హైదరాబాద్-20. ఫోన్ : 040-2767 8411

పిల్లలకు నమూనాలను తయారు చేయడం ఎందుకు నేర్పాలి? వారి కళ్లల్లో తళుకులు చూడడానికి!

WHY TEACH MODEL CRAFT?
TO SEE A GLEAM IN THE CHILD'S EYE!

ఆటల సరదాలో

కొన్ని సరళమైన, అకర్వణీయమైన విజ్ఞాన ప్రయోగాలు

రచయిత : అరవింద గుష్ట

చిత్రాలు, అలంకరణ : అవినాశ్ దేశ్వాందే

అనువాదకులు : ఏ.జి. యతిరాజులు, యం. నరహరి

బాలల ప్రపంచం

పిల్లలు ఊరికే కూర్చోరు. ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి చేస్తూనే వుంటారు. వారు అనేక విషయాలను స్వయంగా చేసి తెలుసుకుంటారు. పెద్దవాళ్ళకు విసుగు కలిగించే అనేక వస్తువులు పిల్లల్లో కుతూహలాన్ని రేకెత్తిస్తాయి.

చేరే గమ్యాలకన్నా అనుసరించే మార్గాలే పిల్లలకు ఉత్సాహకరంగా వుంటాయి. ముక్కుసూటిగా, ఆకర్షణ లేకుండా వుండే దారులు వారికి ఇష్టంగా ఉండవు. వాళ్ళు నదుస్తూ ఉన్నప్పుడు పక్కలకి, కిందకి, పైకి చూడటానికి అలవాటు పడి ఉంటారు. ప్రతి వస్తువునూ కిందా, మీదా పడేసి, తిప్పి చూసి నిశితంగా పరిశీలిస్తారు. ఒకే పనిని మళ్ళీ మళ్ళీ చేసినా పిల్లలు తొందరగా నిరాశా, విసుగూ చెందరు.

అనేక సందర్భాల్లో చిన్న చిన్న వస్తువులే పిల్లలకు అత్యానందాన్ని కలిగిస్తాయి. మామూలు అగ్గిపెట్టె కూడా పిల్లల కల్పనాశక్తి స్పర్శతో 'ఇంద్రజాల పేటిక'గా మారిపోతుంది. ఒక్క అగ్గిపెట్టే పిల్లలకు గిలక, హుండీ, రైలుపెట్టె, పడవ, నేల మాళిగ, సర్వస్వమూ

[పతి పిల్లవాడికీ తన స్వంత బొమ్మల పెట్టె ఒకటుంటుంది. అందులో పనికొచ్చే – పనికిరాని అన్ని వస్తువులూ –పాలిష్ డబ్బాలు, రకరకాల మూతలు, బ్యాటరీలు, అగ్గి పుల్లలు, ఖాళీ రీఫిల్స్, గుండీలు, గాజుముక్కలు, కొవ్వొత్తులు మొదలైనవి – చాల (పేమతో సేకరించి వుంటాయి. ఈ బొమ్మల పెట్టె వారిదే కాబట్టి, అందులోని [పతి వస్తువూ వారికి బాగా పరిచయమైనదే!

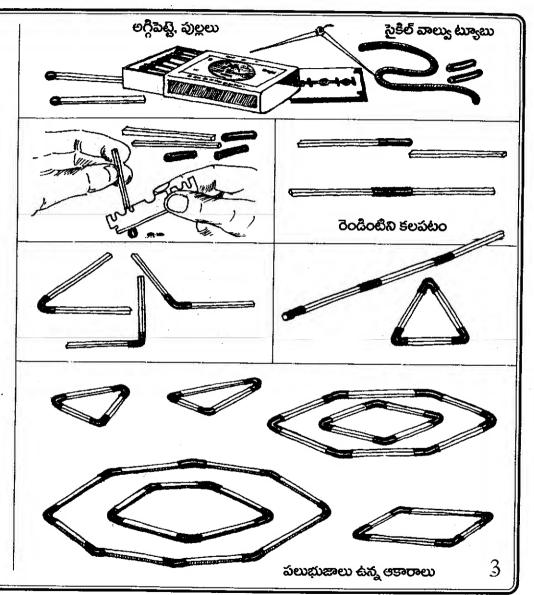
ఈ పుస్తకంలో కొన్ని డ్రయోగాలూ, ఆటలు ఉన్నాయి. వీటికి కావలసిన వస్తు సామగ్రి పిల్లల బొమ్మల పెట్టెలో సిద్ధంగా వున్నాయి.

ఖర్చుతో కూడుకున్న డ్రయోగశాల మాత్రమే విజ్ఞానం కాదు. విజ్ఞానమంటే గాజుగొట్టాలు, నాళికలే కాదు. విజ్ఞానమంటే తలనొప్పి కలిగించే నిర్వచనాలు, సూతాల సముదాయం మాత్రమే కాదు. మరి 'విజ్ఞాన'మంటే ఏమిటి? విజ్ఞానం ఒక దృష్టికోణం మాత్రమే! వస్తువులను, విభిన్న సంఘటనలను, జీవితాన్ని సూక్ష్మంగా చూసి, పరిశీలించి, అర్థం చేసుకునే ఒక దృక్పథం మాత్రమే విజ్ఞానం! ఈ దృష్టితో చూస్తే ప్రతి వస్తువూ ఒక విజ్ఞాన సాధనం అవుతుంది. సామాన్యమైన ఒక అగ్గిపెట్టె పొట్టలో కూడా విజ్జానమంతా నిండి వుంది. ముందు పుటలలో మనకీ విషయం స్పష్టమవుతుంది. ఈ దృష్టితో ఆలోచిస్తే ప్రతి అడుగూ ఒక పరిశోధన! ప్రతి మాటా ఒక సూత్రమూ, నిర్వచనమూను. ప్రతి బాలుదు, బాలిక ఒక శాస్త్రజ్జుదు, శాస్త్రజ్జురాలే. పరిశోధించి తన సందేహాలకూ, సమస్యలకూ పరిష్మారం కనుగొనే హక్కు వారికుంది. అయితే నేటి పాఠశాలల్లో ఏం చేస్తున్నాం? మనం బాలబాలికలకు పరిష్కారాలు అందచేస్తాం; కానీ వారి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని మన దగ్గరే అట్లే వుంచుకుంటాం. మనం వారిచేత నిర్వచనాలు, సూత్రాలు కంఠస్థం చేయిస్తాం; అయితే మేధోపరమైన ఆలోచననూ, చింతననూ మనమే వుంచుకుంటున్నాం. మనం పరీక్షలలో వారికి మార్కులిస్తాం; కాని జ్ఞానం, విజ్ఞానం అంతటినీ మనవద్దే పుంచుకుంటాం. ఈ ధోరణికి చరమగీతం పాదాలి.

అగ్గిపుల్లల ఆట

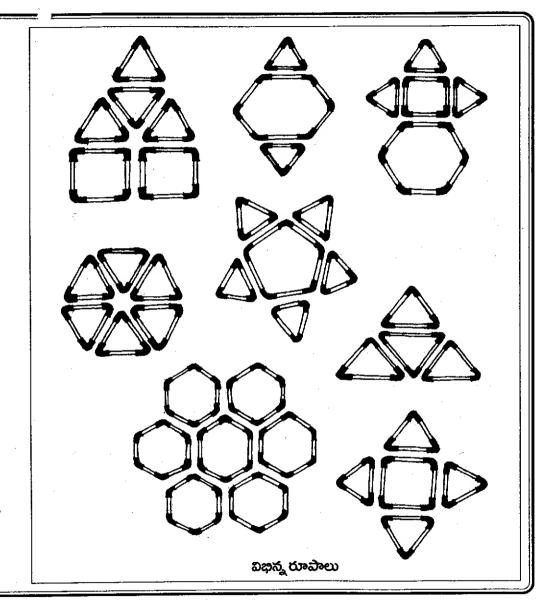
రెండిటి చేరిక - అగ్గిప్లలల్ని కలపటం

- ఇదొక చౌకయైన, సరదా నిండిన ఆట. ఇందులో అగ్గిపుల్లలను సైకీలు వాల్పు ట్యూబు ముక్కలతో కలిపి రకరకాలైన ఆకారాలను, రూపాలను సృష్టించవచ్చు.
- సైకీల్ షాపులో వాల్వుట్యూబును తూకం లెక్కన అమ్ముతారు. 100 (గ్రాముల వాల్వు ట్యూబు సుమారు 50 అడుగులు వుంటుంది. వాల్వు ట్యూబును 1.5 సెం.మీ పొడవైన అనేక ముక్కలుగా కత్తిరించండి. అగ్గి పుల్లల నుంచి మందును తీసివేయండి.
- ఒక వాల్పు ట్యూబు ముక్కకు ఇరువైపులా ఒక్కొక్క అగ్గిపుల్లను దూర్చండి. ట్యూబు లోపల రెండు అగ్గిపుల్లల కొనలు ఒకదానినొకటి తాకుతుందాలి. కదలిక గల ఈ రెండు అగ్గిపుల్లలతో విభిన్న కోణాలు గల భుజాలను రూపొందించవచ్చు.
- మూదు అగ్గిపుల్లలు, మూదు ట్యూబు ముక్కలను కలిపి ఒక (తిభుజాన్ని నిర్మించండి. ఈ (తిభుజం భుజాలు ఒకే (అగ్గిపుల్ల) కొలత గలవి. కాబట్టి ఇది సమబాహు (తిభుజమవుతుంది. ఈ (తిభుజం అన్ని కోణాలు నమానంగా వుంటాయి. (వతి కోణం 60 డిగ్రీలుంటుంది.
- వేరు వేరు కొలతలున్న అగ్గిపుల్లలతో రకరకాల త్రిభుజాలు తయారుచేయండి.
- నాలుగు పుల్లలు, నాలుగు వాల్వు ట్యూబు ముక్కలను కలిపి ఒక చతుర్వసాన్ని తయారుచేయండి.
- ఈ విధంగానే పంచభుజి, షద్భుజి, అష్టభుజి వంటి
 అక్పతులను కూడా రూపొందించండి.

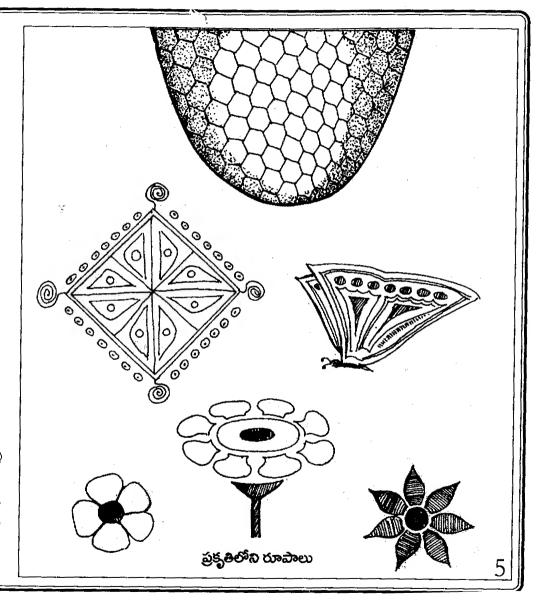
విభిన్న రూపాలు

- మొదట అనేక (తిభుజాలు, చతుర్వసాలు, పంచభుజి, షడ్భుజి లాంటి రూపాలను తయారు చేయండి.
- ఇప్పుడీ రూపాలను విభిన్న పద్ధతులలో పేర్చి కొత్త
 కొత్త రూపాలను తయారు చేయండి.

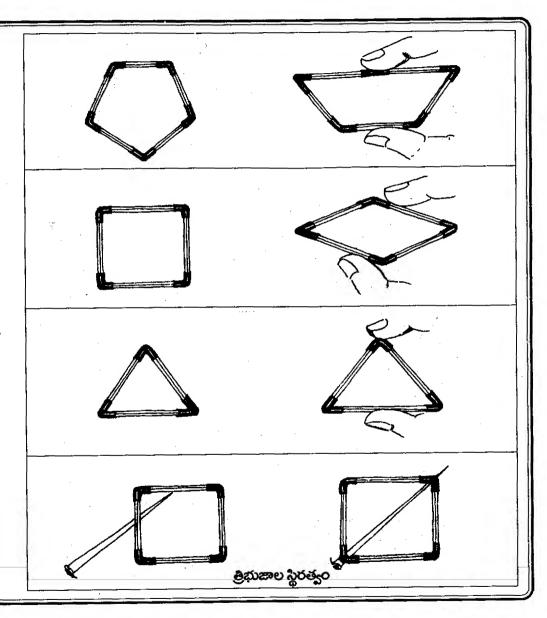
ప్రకృతిలోని రూపాలు

- ప్రకృతిలో రకరకాల రూపాలు కనబడతాయి. సాధారణంగా కొన్ని మౌలిక ఆకారాలను మళ్ళీ మళ్ళీ కలపడం ద్వారానే ఇవి రూపొందుతాయి.
- ఇటువంటి రూపాలను మనం తేనెటీగల తుట్టెలోను, పూలరేకులలోను, తివాచీల డిజైనులలోను, రంగవల్లులలోను చూస్తాం.

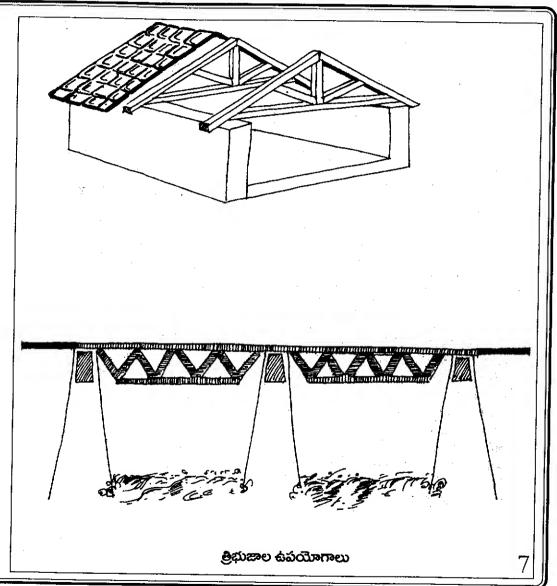
త్రిభుజాల స్థిరత్వం

- ఒక పంచభుజిని తీసుకొని దానిని నొక్కండి. ఆ పంచభుజి ఆకారం ఒక పడవగా మారుతుంది. చతురఁసాన్ని నొక్కితే దాని ఆకృతి ఒక అసమ కోణ చతుర్భుజంగా మారుతుంది.
- ఇప్పుడు త్రిభుజాన్ని కదల్చడానికి ప్రయత్నించండి. త్రిభుజం పూర్తిగా స్థిరంగా వుంటుంది. త్రిభుజాకారం కదలదు, మెదలదు. వాస్తవానికి త్రిభుజం మాత్రమే స్థిరమైనది, శాశ్వతమైనదీ! పంచభుజి, షడ్భుజి, చతురస్రం మొదలైన అన్ని రూపాలూ కదిలేవే.
- చతురస్రాన్ని స్థిరమైనదిగా ఎలా చేయగలం? చతురస్రానికి ఎదురు బొదురుగా (అభిముఖంగా) వుందే రెండు వాల్పు ట్యూబుల లోనికి ఒక పొడవాటి తుమ్మముల్లును (లేక నూదిని) దూర్చండి. ముల్లు లేక సూది చతురస్రానికి కర్ణం అవుతుంది. చతుర్వం ఇవ్పుడు రెండు తిభుజాలుగా విభజింపబడి స్థిరమైనదిగా రూపొందుతుంది.

త్రిభుజ ఉపయోగాలు

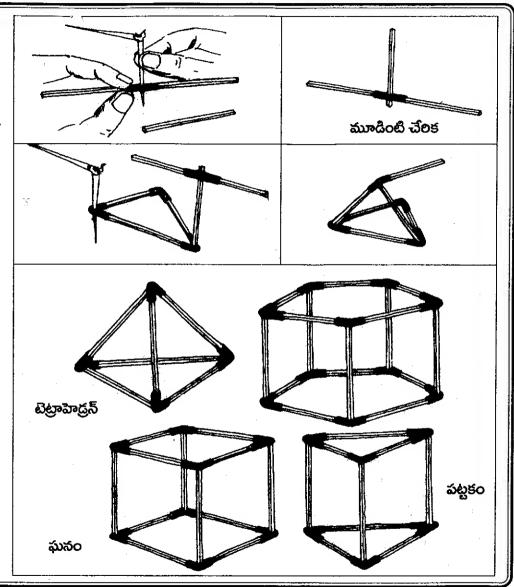
- త్రిభుజం కదలదు, మెదలదు. త్రిభుజాకారం చాలా గట్టిది. ఎన్నో నిర్మాణాలలో దీనిని ఉపయోగిస్తారు. ఇళ్ళు కట్టడం, వంతెనలు నిర్మించడం మొదలైన వాటిలో ఇది ఉపయోగపడుతుంది.
- (గామాల్లోని పూరిళ్ళ పైకప్పు నిర్మాణం
 త్రిభుజాలలో వుంటుంది.
- అలాగే రైల్వే వంతెనలు, పెద్ద పెద్ద విద్యుత్
 స్తంభాల ఇనుప 'గర్దర్లు' కూడా త్రిభుజాలుగా
 వుంటాయి.

మూడింటి చేరిక

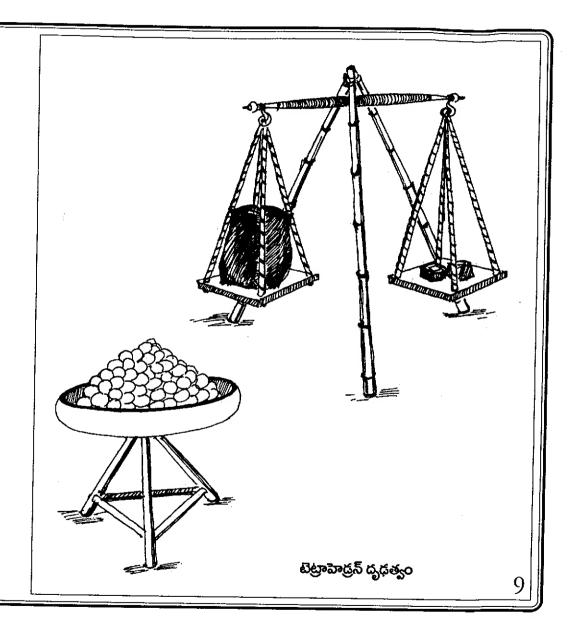
ఒక వాల్పు ట్యూబూ, రెండు పుల్లల చేరిక మధ్యలో తుమ్మ ముల్లుతో రంధ్రం చేయండి. ఈ రంధ్రంలో మూడవ పుల్లను దూర్చండి. ఇప్పుడు మూడు పుల్లల చేరికతో 'T' ఆకారం తయారవుతుంది.

- ఒక సమబాహు త్రిభుజంలోని మూడు వాల్పు ట్యాబు చేరికలలో తుమ్మ ముల్లుతో రంధ్రం చేయండి. ఈ మూడు రంధ్రాల్లోనూ 'T' ఆకారంలోని మూడు ఫుల్లల కొనలను దూర్చండి. దీనికి నాలుగు మూలలు, ఆరు అంచులు, నాలుగు ఆధారాలు ఉంటాయి. దీని డ్రుతి ఆధారం ఒక సమబాహు త్రిభుజమవుతుంది. ఈ నిర్మాణాన్ని టెట్రాహెడ్రాన్ (నాలుగు ముఖాలుగల ఘనాకృతి) అంటారు. త్రిభుజాలు మాత్రమే స్థిరంగా వుంటాయని ఇందాకే చెప్పకున్నాం గదా! 'టెట్రాహెడ్రాన్' సమబాహు త్రిభుజాలతో నిర్మిత మైనందువల్ల దాని నిర్మాణం కూడా దృధంగా పుంటుంది. ఇది ద్రకృతిలో అన్నిటికంటె సుదృధమైన నిర్మాణం.
- రెండు సమబాహు త్రిభుజాలను మూడు పుల్లలతో
 కలిపి ఒక పట్టకం తయారుచేయండి.
- రెండు చతుర్వసాలను నాలుగు పుల్లలతో కలిపి, ఒక ఘనాన్ని నిర్మించండి.

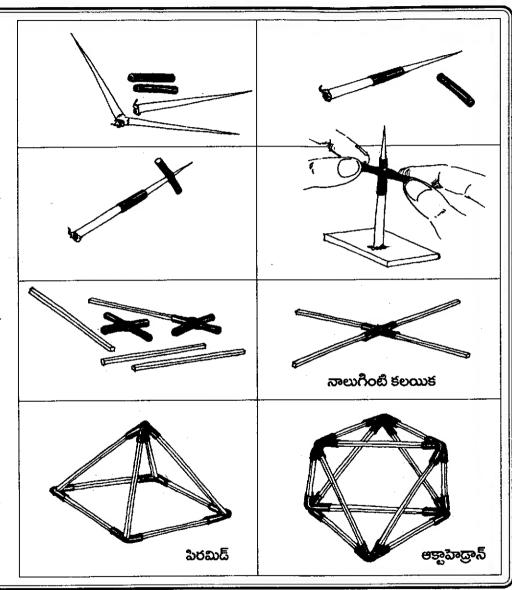
టెట్రాహెద్రన్ దృధత్వం

టెట్రాహెడ్రన్ ప్రకృతిలో అన్నింటికన్నా సుదృధమైన నిర్మాణం కదా! ఇది నిత్యజీవితంలో అధికాధికంగా వ్రవయోగింపబడుతోంది. ధాన్యపు మార్కెట్లలో వడ్లు తూచదం మీరు చూసే వుంటారు. తరచుగా త్రాసును మూడు వెదురుగడలకు వేలాడదీస్తారు. దాని ఆకారం టెట్రాహెడ్రన్లా వుంటుంది.

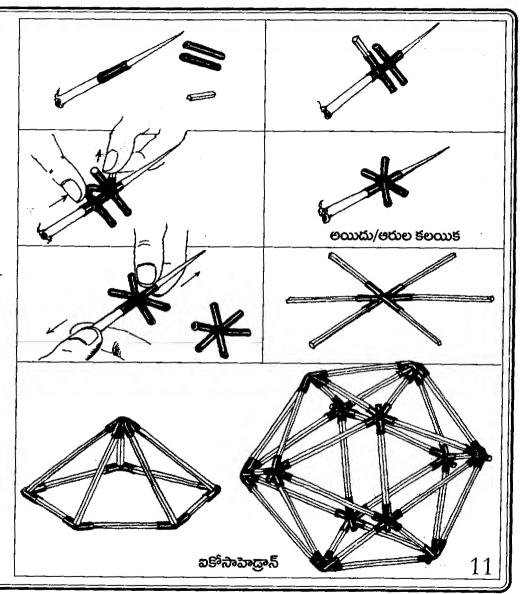
నాలుగింటి కలయిక

- వాల్వు ట్యూబు నుంచి 2 సెం.మీ పొడవుగల రెండు ముక్కలను కత్తిరించుకోండి. ఒక ముక్కను తుమ్మ ముల్లుకు ఎక్కించండి. ముల్లుకు అడ్డంగా రెండవ ట్యూబు ముక్క మధ్యలో దూర్చండి. రెండవ ట్యూబ్ రెండు కొనలనూ పట్టుకొని లాగి ఆ ముక్కను మొదటి ట్యూబుపైన తొడగండి.
- ఇప్పుడు రెండు వాల్వు ట్యూబులు కలిసి '+' ఆకారాన్ని పొందాయి. ఈ ఆకారాన్ని జాగ్రత్తగా ముల్లనుంచి తీసివేయండి. దీని నాలుగు కొనల (రంథ్రాల) లోను ఒక్కొక్క పుల్లను దూర్చండి.
- ఒక చతురఁసం, నాలుగు పుల్లల కూర్పుతో ఒక పిరమిడ్ నిర్మించండి.
- రెండు పిరమిడ్ల చతుష్యోణ ఆధారాలను కలిపితే ఒక ఆక్టాహెడ్రాన్ తయారవుతుంది. ఆరు నాలుగింటి (+ ఆకారాల) కలయికలతోను, 12 పుల్లలతోను ఒక ఆక్టాహెడ్రాన్ని (ఎనిమిది ముఖాలు గల ఘనాకృతిని) నిర్మించండి.

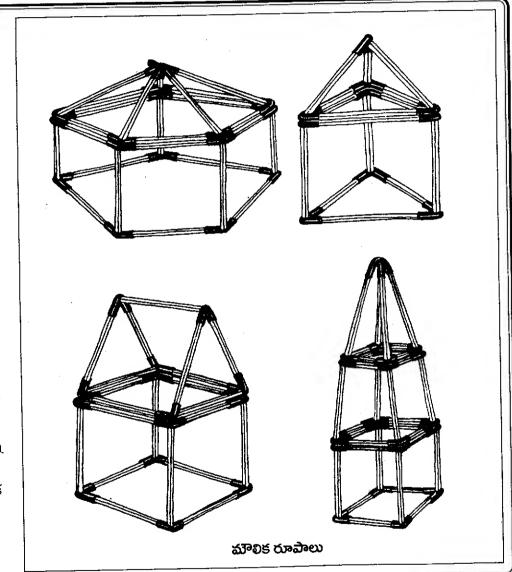
ఐదు/ఆరుల కలయిక

- ఒక నాలుగింటి కలయికను నిర్మించండి. అయితే దానిని తుమ్మ ముల్లు నుంచి తీసివేయవద్దు. మూడవ వాల్పు ట్యూబును మొదటి ట్యూబు పైన తొడగండి. మూడు ట్యూబు ముక్కలు కలిసి 'H' రూపాన్ని పొందుతాయి.
- రెండవ ట్యూబు ఒక కొసలో ఒక పుల్ల ముక్కను దూర్చండి. ఈ పుల్ల మొనను మూడవ ట్యూబు మధ్యలో దూర్చి పుల్లకొనను ముల్లుపై నుంచి తీసివేయండి. ఇప్పుడు నక్ష్మతం లాంటి ఆరింటి కలయిక తయారు అయ్యింది.
- ఐదింటి కలయికను నిర్మించదానికి అరింటి కలయిక నుంచి ఒక కొనను కత్తిరించండి. ఈ కొన రెండవ లేక మూడవ ట్యూబుల్లో ఏదైనా కావచ్చు.
- పన్నెండు ఐదింటి కలయికలను, 30 పుల్లలను, కలిపి
 ఒక ఆకాశ దీపాన్ని నిర్మించండి. దీనిని ఐకోసాహెడ్రాన్
 అంటారు.

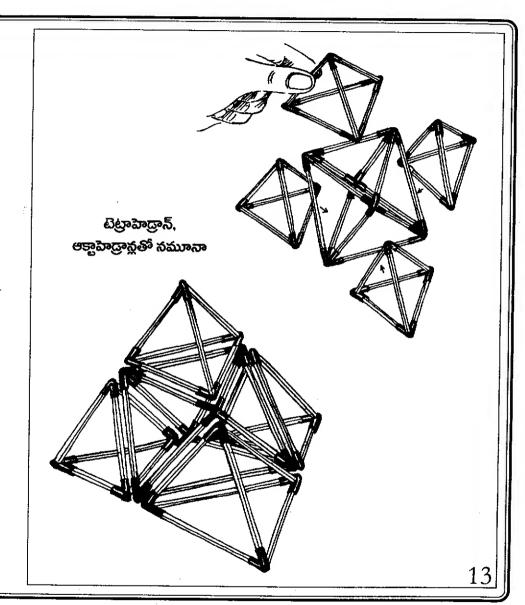
ఆధార/మౌలిక రూపాలు

- ఇంతవరకు తయారైన రూపాలను వేర్వేరు విధాలుగా
 కూర్చి కొత్త రూపాలను నిర్మించండి.
- ఒక పట్టకాన్ని ఘనంపై బోర్లించి ఇంటి అకారాన్ని రూపొందించవచ్చు.
- ఈ విధంగానే గుదారం, దేవాలయం లాంటి అనేక
 కొత్త రూపాలను నిర్మించండి.

బెట్రాహెద్రాన్, అక్టాహెద్రాన్ నమూనాలు (మోదల్స్)

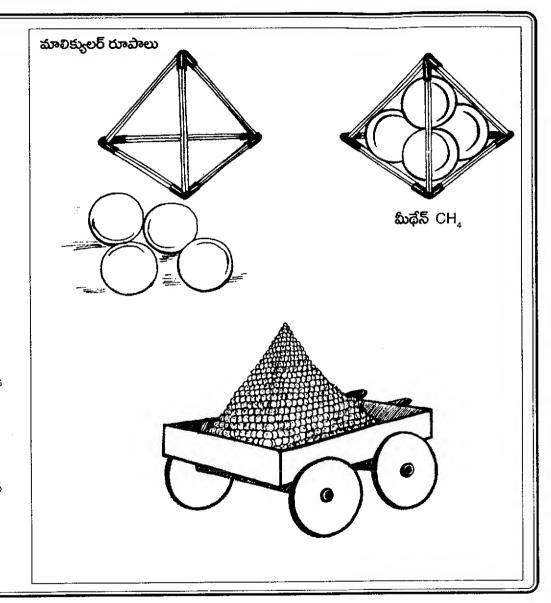
- టెట్రూహెద్రాన్నూ, అక్టాహెద్రాన్నూ కలిపి కొన్ని అద్భుతమైన రూపాలను నిర్మించవచ్చు.
- ఒక ఆక్టాహెడ్రాన్స్, నాలుగు టెట్రాహెడ్రాన్లను కలిపితే ఒక పెద్ద టెట్రాహెడ్రాన్ రూపొందుతుంది.
- ఒక టెట్రాహెడ్రాన్ ఘన పరిమాణం ఒక చతుర్గస యూనిట్ అనుకుంటే, పెద్ద టెట్రాహెడ్రాన్ ఘన పరిమాణం దానికి 8 రెట్లు ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- ఆక్టాహెడ్రాన్ ఘనపరిమాణం చిన్న టెట్రాహెడ్రాన్ ఘనపరిమాణం కన్నా నాలుగు రెట్లు ఎక్కువగా వుంటుంది.
- పెద్ద ఆకృతులను తయారు చేయాలనుకుంటే,
 అగ్గిపుల్లలకు బదులుగా చీపురు పుల్లలను గాని
 కత్తిరించిన సైకిల్ చుప్పలను గాని ఉపయోగించవచ్చు.

మాలిక్యులర్ రూపాలు

కొన్ని మాలిక్యులర్ రూపాలను మనం అగ్గిపుల్లలతోను, వాల్వు ట్యూబుతోను తయారు చేయవచ్చు.

గోబర్ గ్యాసులో అత్యధికంగా ఉండేది 'మిథేన్'. 'మిథేన్' రసాయనిక సూత్రం CH₄. నాలుగు హై(బ్రోజన్ అణువులూ, ఒక కార్బన్ అణువు కలిసి 'మిథేన్' తయారౌతుంది. ఒక బె(టాహై(దాన్లో నాలుగు గాజు గోలీలను పెట్టడం ద్వారా మిథేన్ నిర్మాణ నమూనాని తయారు చేయవచ్చు. బజారులో మనం పళ్లమ్మేవాని తోపుడు బండిని చూస్తాం కదా! అతడు ఆపిల్, నారింజ పళ్లను ఎలా పేర్చి పడతాడు? మీఠాయి దుకాణంలో లద్దాలు పేర్చిన ఆకారం ఎలా వుంటుంది? (ప్రకృతి కూడా ఇలాంటి ఉపాయాలనే స్వీకరిస్తుంది. వస్తువులను అతి తక్కువ స్థలంలో దృధంగా కలిపి వుంచడం ద్వారా అనేక రూపాలను సృష్టిస్తుంది.

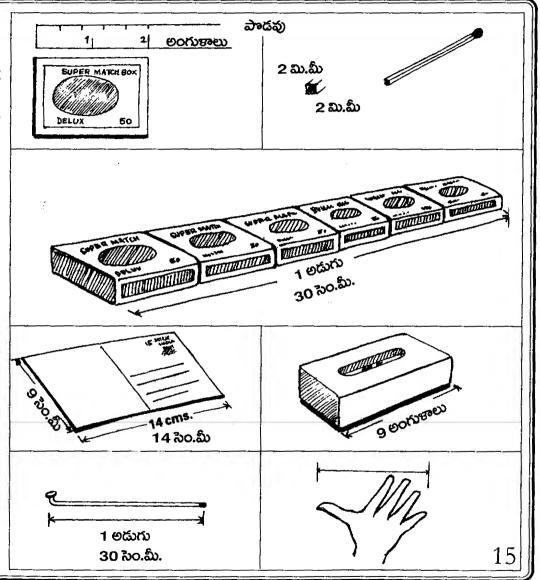

అగ్గిపుల్లల కొలతలు

అగ్గిపుల్లలను నిత్యం వాడుతుంటాం. ఇవి అన్ని చోట్లా సులభంగా లభిస్తాయి. ఫ్యాక్టరీలలో డ్రతి రోజూ లక్షలకొద్దీ అగ్గిపుల్లలు తయారవుతూ వుండడం వల్ల వాటి కొలతలు ఒకే విధంగా వుంటాయి.

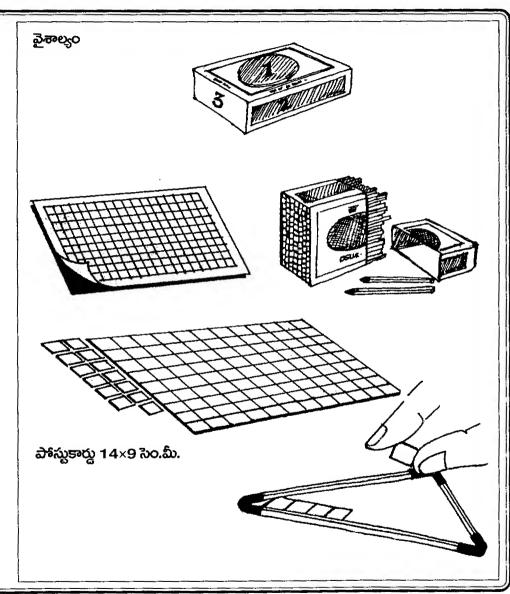
పొడవు

- ఒక అగ్గిపెట్టె సుమారు 2 అంగుళాల పొడవుంటుంది.
- అగ్దిపుల్ల 2 అం. లేక 5 సెం.మీ పొదవుంటుంది.
- అర్థ అగ్గిపుల్ల 1 అం. లేక 2.5 సెం.మీ పొడపుంటుంది.
- ఆరు అగ్గిపుల్లలను వరసగా పొడపుగా వుంచితే, వాటి పొడవు సుమారు 1 అదుగు లేక 30 సెం.మీ వుంటుంది.
- అగ్గిపుల్లల మాదిరే కొన్ని ఇతర వస్తువులను కూడా పొడవు కొలవదానికి ఉపయోగించవచ్చు.
- అగ్గిపుల్ల 2 మిల్లీమీటర్ల లావు (మందం)గాను,
 అంతే వెదల్పుగాను పుంటుంది.
- పోస్టు కార్డు 14 సెం.మీ. పొడవు, 9 సెం.మీ.
 వెడల్పూ వుంటుంది.
- సాధారణ ఇటుకలు 9 అంగుళాల పొడవుంటాయి.
- సైకిల్ చువ్వ సుమారు 1 అడుగు పొడవుంటుంది.
- మీ దగ్గర స్కేలు లేకపోతే పైవాటితో
 ఉజ్జాయింపుగా పొడవు కొలవవచ్చు. మీ జాన ఎంత పొడవో తెలుసుకోండి.

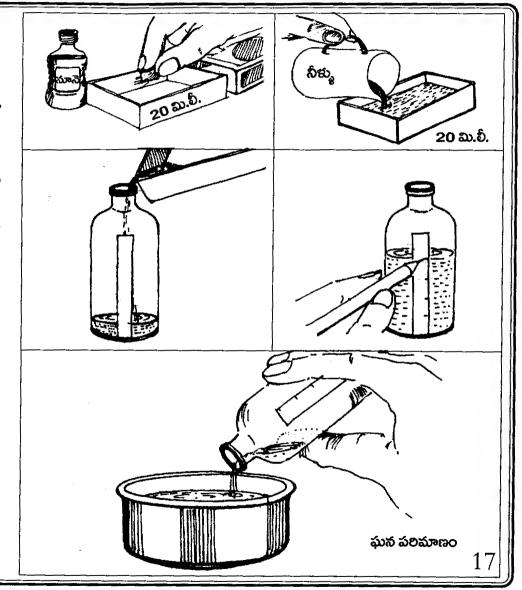
వైశాల్యం

- అగ్గిపెట్టెలో పైపెట్టె లేబిల్ (1), మందు (2), లోపలి పెట్టె
 (3) అనే మూడు భాగాలుంటాయి.
- లేబిల్ భాగం పొడవు మందు భాగం కన్నా పొడవుగా కనబడ్గా, రెండింటి పొడవూ సమానమే!
- మందు భాగం లోపలి పెట్టె భాగం కన్నా పెద్దదిగా కనబడుతుంది; అయితే రెండు భాగాల వెడల్పు ఒకటే!
 ఏ భాగం వైశాల్యమైనా పొడవు, వెడల్పు పైన ఆధారపడి వుంటుంది.
- లోపరి పెట్టె ముందువైపు వైశాల్యం కనుక్కోండి. వైశాల్యం కనుగొనదానికి ఒక తమాషా వుపాయం ఉంది. మండిపోయిన అగ్గిపుల్లలను ఇటుకల్లాగ పేర్చి పేర్చి పైపెట్టెను నింపండి.
- మ్రతీ అగ్గిపుల్ల ఒక చిన్న చతుర్మసం అవుతుంది. దీని
 కొలత 2×2 మి.మీ.
- గోడలో ఇమిడిన అగ్గి పుల్లలను లెక్కపెట్టండి. మొత్తం
 అగ్గిపుల్లలను ఒక అగ్గిపుల్ల వైశాల్యంతో గుడిస్తే లోపలి
 పెట్టె ముందువైపు వైశాల్యం వస్తుంది.
- పైపెట్టెలో పేర్చిన చతుర్భుజ అగ్గిపుల్లలు '(గాఫ్' కాగితం మాదిరి కనబడతాయి.
- 14×9 సెం.మీ. గల ఒక పోస్టు కార్డు నుంచి 1×1 సెం.మీ గల చతుర్రసాలను కత్తిరించండి. వీటిని ఏదో ఒక ఆకృతిలో పేర్చి, ఆ ఆకృతి వైశాల్యాన్ని కనుక్కోండి.

ఘన పరిమాణం

- అగ్గిపెట్టె లోపలి పెట్టెలో కొంచెం నూనె రాయండి.
 ఆ నూనె ఆరిన తర్వాత లోపలి పెట్టె 'వాటర్ (పూఫ్'
 అయిపోతుంది. ఇప్పుడు అందులో నీటిని నింపండి.
 అందులో సుమారు 20 మిల్లీలీటర్ల నీరు పదుతుంది.
- అగ్గి పెట్టె లోపలి పెట్టె 20 మి. బీ.కు చక్కటి కొలమాన మవుతుంది.
- అగ్గిపెట్టె లోపలి పెట్టెను 20 మి.లీ. కొలమానంగా తీసుకొని, ఒక గిన్నె, గ్లాసు, చెంబు, కప్పు, పలు రకాల సీసాల ఘనపరిమాణాలను కొలవండి.
- వెడల్పాటి నోరు (మూత)గల ఒక సీసా మీద నిలువుగా ఒక తెల్ల కాగితపు పట్టికను అతికించండి. లోపలి పెట్టె నిండుగా నింపిన నీటిని సీసాలో పోయండి. కాగితపు పట్టికలో నీటి కొలతను గుర్తించండి. గుర్తుపై 20 మి.లీ. అని రాయండి. ఇదే విధంగా 40, 60, 80, 100 మి.లీ. గుర్తులుంచండి. ఇప్పుడా సీసా 100 మి.లీ. గల ఒక కొలమానం అవుతుంది.
- 100 మి. బీ. గుర్తు వరకు సీసాను నింపండి. ఈ నీటిని ఒక పెద్ద పాత్రలో పోయండి. ఇలా పదిసార్లు చేయండి. పెద్ద పాత్రలోని నీరు ఇప్పుడు 1000 మి. బీ. అంటే ఒక బీటరు ఉంటుంది.

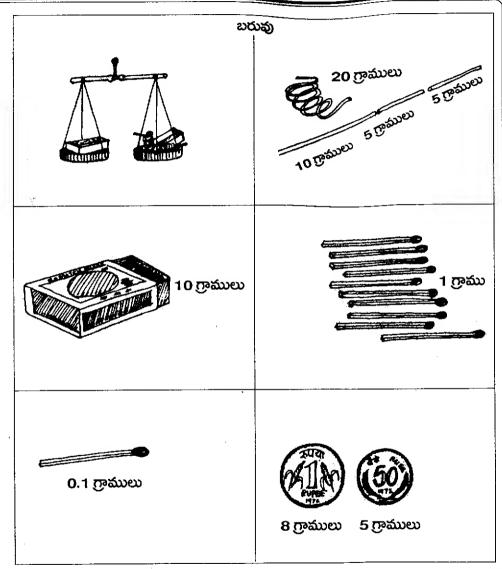
బరువు

ఒక డ్రాసు రెండు పళ్ళాలలోను అగ్గిపెట్టె ఖాళీ లోపలి పెట్టెను పంచండి. రెండు లోపలి పెట్టెలూ ఒకే బరువు గలవి కాబట్టి, డ్రాసు సమానంగానే పుంటుంది. ఇప్పుడు ఎడమవైపు పళ్లెంలోని లోపలి పెట్టె పై వరకు నీటిని నింపండి. అందులో 20 మి.లీ. నీరు పడుతుంది. దాని బరువు 20 గ్రాములుంటుంది (నీటి ఘనత్వం 1 గ్రాము/మి.లీ.). ఇప్పుడు లోహపు తీగ ముక్క నొకదాన్ని కుడిమైపు పళ్ళెంలో వుంచి తూచండి. డ్రాసు సమానంగా నిలిచినప్పుడు ఆ తీగముక్క బరువు 20 గ్రాములు వుంటుంది.

- తీగను సగం, పావు పొడవులలో కత్తిరించి 10 గ్రాములు,
 5 గ్రాముల తూకపు రాళ్ళుగా (బరువును) తయారు చేయండి. ఇదే విధంగా 50 గ్రాముల తూకపు రాయిని కూడా తయారు చేయండి.
- నిందుగా వున్న అగ్గిపెట్టె బరువు నుమారు 10 (గాములుంటుంది.
- 50 వెలిగించని అగ్గిపుల్లల బరువు సుమారు 5 (గాములుంటుంది.
- 10 అగ్దిపుల్లల బరువు 1 గ్రాము ఉంటుంది.
- ఒక అగ్దిపుల్ల 0.1 గ్రాముల ఐరువుంటుంది.
- దుకాణాదారులు తరచుగా చిన్న తూనిక రాళ్లకు బదులుగా నాణేల నువయోగన్నుంటారు. టంక సాలలో తయారైనందువల్ల నాణేల బరువు ఒకే విధంగా ఉంటుంది.

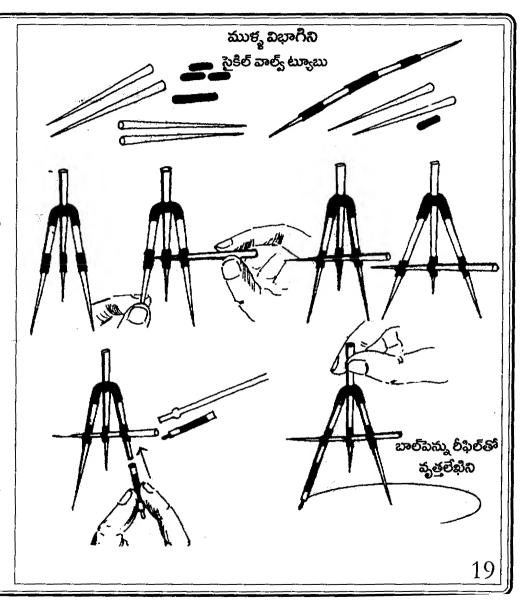
1 రూపాయి నాణెం : 8 గ్రాములు 50 పెసల నాణెం : 5 గ్రాములు

 రెండు 25 పైసల నాణాల విలువా, బరువూ కూడా ఒక యాభై పైసల నాణానికి సమానంగా వుంటాయి.

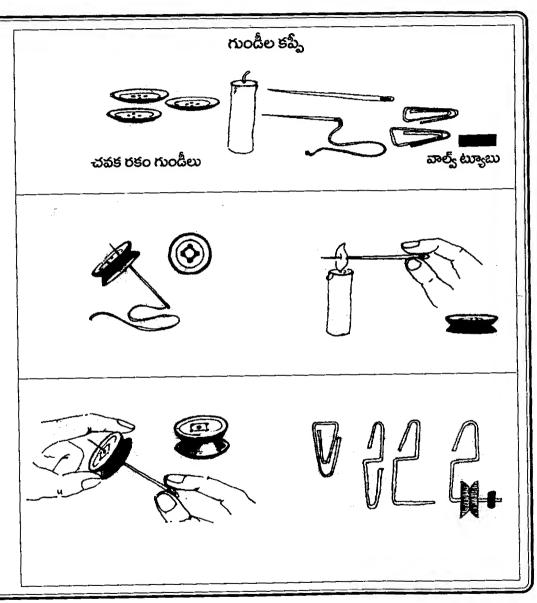
ముళ్ల విభాగిని

- ఒకే పొడపు గల నాలుగు తుమ్మ ముళ్ళను తుంచుకోండి. రెండు ముళ్ల కొనలను సైకీలు వాల్వు ట్యూబులతో కలిపి ఒక చిమ్మట తయారు చేయండి.
- చిమ్మట రెండు కాళ్లకూ ఒక్కొక్క వాల్పు ట్యూబు ముక్కను తొడగండి.
- ఈ వాల్పు ట్యూబు ముక్కలలో మూడవ ముల్లును అడ్డంగా గుచ్చి 'A' ఆకారాన్ని తయారు చేయండి.
- చిమ్మట చేర్పు (JOINT)లో నాలుగవ ముల్లును గుచ్చి విభాగినిని పట్టుకునే పిడిని తయారు చేయండి.
- విభాగిని కాళ్ళను అడ్డముల్లుపై జరుపుతూ కాళ్ళ మధ్య దూరాన్ని ఎక్కువ, తక్కువ చేయవచ్చు.
- విభాగిని ఒక కాలును కొంచెం విరవండి. మిగిలిన ఆ కాలిభాగంలో బాల్ పెన్ రీఫిల్ యొక్క చిన్న ముక్కును అమర్చి ఒక వృత్తలేఖినిని తయారు చేయండి. దీనితో మనం అనేక చిన్న పెద్ద వృత్తాలు గీయవచ్చు.

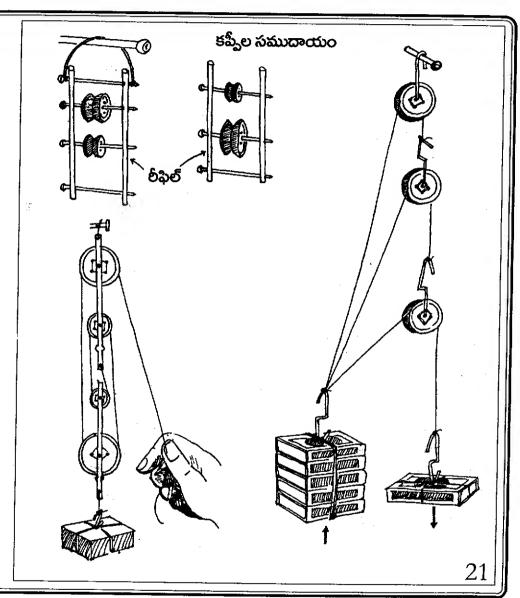
కప్పీ

- భావి, (కేన్ మొదలైన వాటిలో కష్పీని పుపయోగిస్తారు.
 కష్పీల సహాయంతో మనం పెద్ద బరువును తక్కువ శక్తిని ఉపయోగించి పైకెత్తగలుగుతాం.
- చౌకగా దొరికే రెండు గుండీలను తీసుకోండి! రెండు గుండీల వెనుక భాగాలను చేర్చి సూది దారంతో కుట్టివేయండి. ఆ కుట్టు చతుర్వసౌకారంలో వుండాలి. అడ్డపు కుట్టు వుండకూడదు. అడ్డంగా వుంటే గుండీల కేంద్రం చెడిపోతుంది.
- ఒక పొడవాటి సూది మొనను వేడి చేయండి. ఆ మొనతో గుండీల మధ్యలో రంద్రం చేయండి. ఇదిగో గుండీల కప్పీ తయారైపోయింది.
- కప్పీని వేలాదదీయదానకి ఒక పేపరు క్లిప్సు హేంగర్గా తయారు చేయండి. క్లిప్పును విప్పితే 'S'లాంటి రూపం వస్తుంది. 'S' ఒక కాలిని వంచి, ఆ ఇరుసులో కప్పీని దూర్చండి. కప్పీ వెలికి రాకుండా వుందడానికి ఇరును కొనకు వాల్ప్ ట్యూబు ముక్కనొకదాన్ని తగిలించండి.
- ఈ విధంగా తక్కువ ఖర్చుతో తేలికైన, వేగంగా తిరిగే కప్పీ ఒకటి తయారవుతుంది.
- గమనిక : ప్లాస్టిక్ గుండీలు అయితే వేడి సూదితో రంథ్రాలు చేయడం తేలిక.

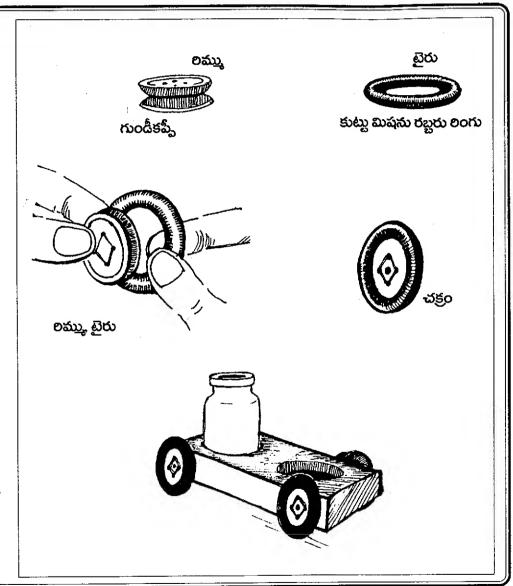
కప్పీ-ఉపయోగాలు

- పెద్ద గుండీలతో పెద్ద కప్పీలు, చిన్న గుండీలతో చిన్న కప్పీలు తయారుచేయండి. అనేక చిన్న, పెద్ద కప్పీలను చేర్చి కప్పీ సముదాయాలను తయారుచేయండి. వీటిని వేలాడదీయడానికి నిచ్చెనలాంటి ఒక హేంగర్ ను తయారుచేయాలి. నిచ్చెనలో నిలువు బొంగులకు బదులుగా బాల్ పెన్ను ఖాళీ రీఫిళ్ళను, అడ్డు కాళ్ళకు బదులు గుండు సూదులను ఉపయోగించండి. ఈ క ప్పీల న ముదాయంతో మనం తక్కువ శక్తినుపయోగించి పెద్ద బరువును పైకెత్తగలం.
- మూడు గుండీ కప్పీలను చిత్రంలో చూపినట్లు వేలాడదీయండి. బరువు ఉండవలసిన చోట 5 నిందు అగ్గిపెట్టెలను (50 గ్రాములు) వేలాడదీయండి. 'శక్తి' వైపు కేవలం 1 నిందు అగ్గిపెట్టెను (10 గ్రాములు) మాత్రం వేలాడదీయండి. ఈ ఒక అగ్గిపెట్టె కిందికి పోవదాన్నీ, అది 5 అగ్గిపెట్టెలను పైకి లాగదాన్నీ మనం చూడగలం.

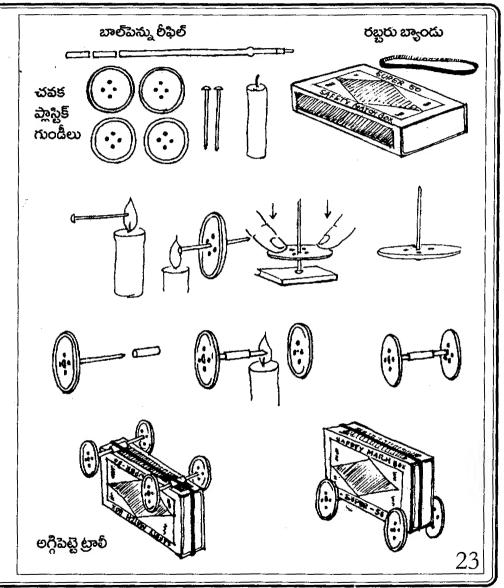
రిమ్ము –టైరు

- మీరు కుట్టు మిషనులో నల్లటి రబ్బరు రింగును చూసి పుంటారు. ఈ రబ్బరు రింగు మిషన్ ఫ్లైవీల్తో కలసి తిరుగుతూ, బాబిన్లో దారాన్ని నించదానికి ఉపయోగపడుతుంది. రెండు గుండీల కప్పీ పైన మీరు ఈ రబ్బరు రింగును తొదగవచ్చు.
- గుండీల కప్పీ ఒక రిమ్ము అవుతుంది.
- రబ్బరు రింగు ఒక టైరు అవుతుంది.
- ఈ విధంగా మీరు రెండు జతల రిమ్ము, టైర్లను తయారు చేసి, ఏ బండిలోనైనా వాటిని అమర్చుకోవచ్చు.

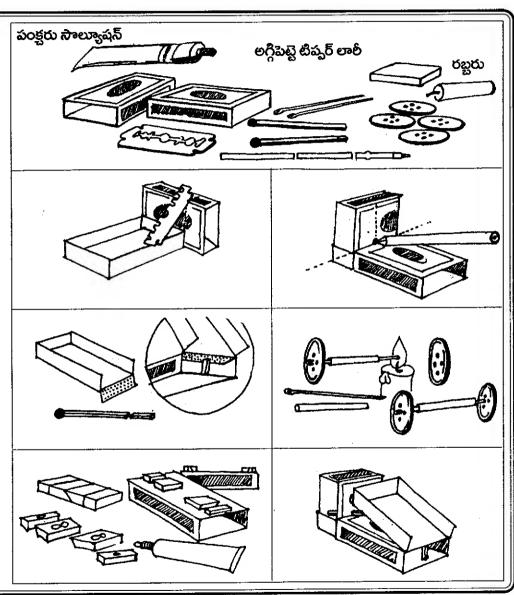
అగ్గిపెట్టె ట్రాలీ

- ఒక గుందు సూది కొనను వేడిచేసి, దానిని ఒక చౌక ప్లాస్టిక్ గుండీ మధ్యలో గుచ్చండి.
- ఇప్పుడు గుండుసూది తలను వేడిచేయండి. వేడి గుందుసూది తలను నేలపై ఉంచి గుండీ రండ్రాన్ని నౌక్కండి. వేడి గుండుసూది తల గుండీ మధ్యన స్థిరంగా వుండిపోతుంది.
- గుండీ, గుండుసూదీ కలసి ఇప్పుడు డ్రాయింగ్పిన్ అవుతుంది.
- ఈ ద్రాయింగ్ పిన్నుకు 1.5 సెం.మీ. పొడవు గల ఖాళీ
 బాల్పెన్ను రీఫిల్ ముక్క నొకదాన్ని తొడగండి.
- ఇలా రెందు గుండీలతో చక్రాలు తయారవుతాయి.
- గుండుసూది ఇరుసుగా మారుతుంది.
- రీఫిల్ ముక్క బుష్ లేక బేరింగ్ అవుతుంది.
- ఈ విధంగా రెండు జతల చక్రాలు తయారు చేయండి.
- ఈ చక్రాల బాల్ పెన్ను రీఫిళ్ళ మీద ఒక నిందు అగ్గిపెట్టె నుంచండి. దానినొక రబ్బరు బ్యాందుతో బిగించండి.
- ఈ విధంగా అగ్గిపెట్టె ట్రూలీ తయారవుతుంది.
- మరో కొత్త అగ్గిపెట్టెను తీసుకోండి. దాని మందు పూసిన భాగాన్ని మేజాపై ఉంచి దానిని నడపండి. అందుకెంత శక్తి కావలసి వస్తుందో గమనించండి.
- ఇప్పుడు అగ్గిపెట్టె ట్రాలీని నదపండి. ఏ స్థితిలో అధిక
 శక్తి కావలసి వస్తుంది? ఎందుకు?
- ఈ ట్రూలీతో మీరు 'ఘర్షణ' లాంటి అనేక డ్రుయోగాలను చేయవచ్చు.

అగ్గిపెట్టెలతో టిప్పర్ లారీ

- మట్టి, కంకర, బొగ్గ మొదలైన వాటిని టిప్పర్ లారీలు రవాణా చేస్తుందటాన్ని మీరు చూసి వుంటారు. అగ్గి పెట్టెలతో ఒక టిప్పర్ లారీని తయారుచేద్దాం.
- ఒక అగ్గిపెట్టెను తీసుకుని దాని పై, లోపలి పెట్టెలను వేరు వేరుగా తీసుకోండి. పై పెట్టెను కత్తిరించి దానిని లోపలి పెట్టెలో అమర్చండి. కత్తిరించిన పై పెట్టె డ్రెవర్ కేబిన్ అవుతుంది. కేబిన్లో ఒక రంధం చేయండి.
- లోపలి పెట్టె మీద మరో పై పెట్టెను తొడగండి. దీనితో
 లారీ బాడీ తయారవుతుంది.
- మరొక లోపలి పెట్టెను తీసుకోండి. దాని నాలుకను మదచి, బాడీగా వున్న పై పెట్టె లోపల అతికించండి. ఈ లో పెట్టె సరకులు నింపే టెయిలర్ అవుతుంది.
- చౌక ప్లాస్టిక్ బటన్లు, సూది, రీఫిల్ను ఉపయోగించి రెండు జతల చక్రాలను తయారుచేయండి.
- ఒక రబ్బరును బ్లేడుతో నాలుగు ముక్కలు చేయండి.
 రీఫిల్ మందానికి సమానమయ్యే విధంగా, రబ్బరు ముక్కల రెండు జతలను బాడీ కింద పంచర్ సొల్యూషన్త్ అతికించండి. చక్రాలను రబ్బరు ముక్కల మధ్య అమర్చండి.
- కేబిన్ రంధ్రంలో ఒక అగ్గిపుల్ల బీవర్ను దూర్చండి.
- అగ్గిపుల్ల బీవర్ను కేబిన్ నుంచి నౌక్కండి. (టెయిలర్ను బీవరు పైకెత్తుతుంది; కంకర కిందకు జారుతుంది. టిప్పర్ను కొంచెంగా కదలించి చూదండి. అగ్గిపెట్టెల టిప్పర్ లారీ ఎలా పరుగెదుతుందో గమనించండి.

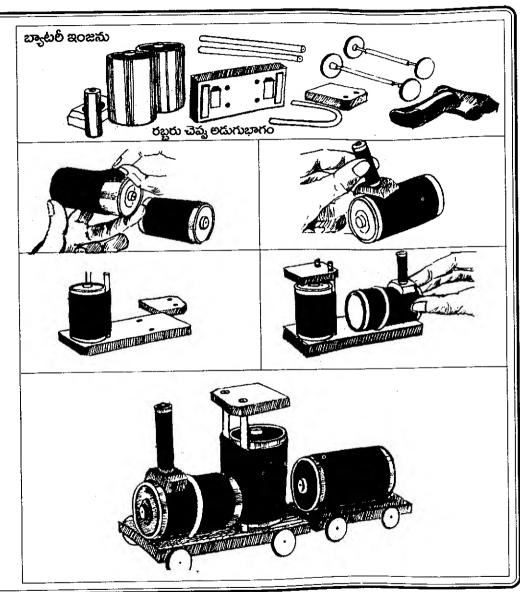

టిప్పర్, ట్రెయిలర్

 అగ్గె పెట్టె లోపలి ఖాళీపెట్టె కింది భాగంలో టిప్పర్ లాగానే రెండు జతల చక్రాలను అమర్చండి. ఈ విధంగా తెరచిన వేగన్ పెట్టెలను తయారు చేయండి. ఇప్పుడు టిప్పర్ లారీ వెనుక రెండు మూడు వేగన్లను కలిపి ఒక పొడవైన టెయిలరును తయారుచేయండి.

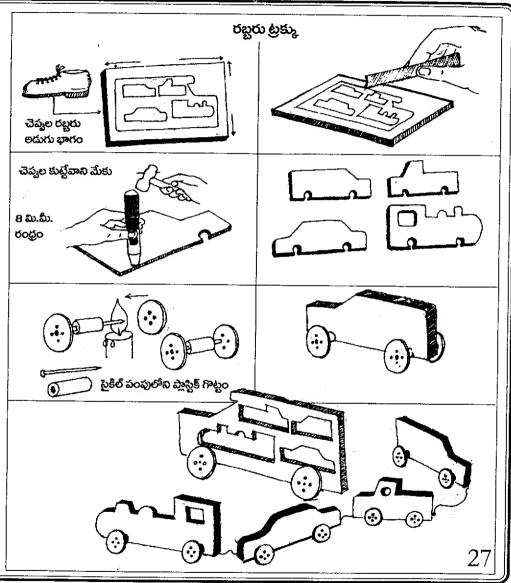
బ్యాటరీ ఇంజను

- రెండు పాత టార్చిలైట్ బ్యాటరీలు, ఒక పెన్సిల్ బ్యాటరీ తీసుకోండి. బ్యాటరీల పొడవునకు సమానంగా పాత సైకీల్ ట్యూబ్ ముక్కలను రెండింటిని కత్తిరించుకోండి. ఈ నల్లటి ట్యూబు ముక్కలను రెండు బ్యాటరీలపైన తాడగండి. రబ్బరు చెప్పుల అడుగుభాగం నుంచి 1 అంగుళం భుజం గల చతుర్యపు ముక్క నౌకదానిని కత్తిరించండి. పెన్సిలు బ్యాటరీ అమరేలాగ ఆ ముక్కను పెద్ద బ్యాటరీ ట్యూబు పైన పంచర్ సొల్యూషన్తో అతికించండి.
- పెద్ద బ్యాటరీ బాయిలర్, చిన్న బ్యాటరీ చిమ్నీ అవుతాయి.
- రబ్బరు చెప్పుల అడుగు భాగం నుంచి 2×5 అంగుళాల కొలతతో ఒక ముక్క కత్తిరించండి. అందులో రెండు రంధ్రాలు చేసి, బాయిలర్, చిమ్మీ, బ్యాటరీలను బిగించండి. రెండవ బ్యాటరీకి దాని ట్యూబుకు మధ్య రెండు చీపురు పుల్లలను దూర్చండి. ఈ పుల్లల పై కొనల మీద రబ్బరు ముక్కను గౌడుగులాగా అమర్చండి.
- రబ్బరు ముక్క కింది భాగంలో గుండీలు, సూది, రీఫిళ్లతో
 తయారైన రెండు జతల చక్రాలను అమర్చండి.
- ఇదే విధంగా ఒక బ్యాటరీతో టాంకర్ వేగన్ తయారు చేయండి. ఈ టాంకర్ వేగన్ బ్యాటరీ ఇంజన్ వెనుక జతపరచి ఒక రైలును రూపొందించండి.

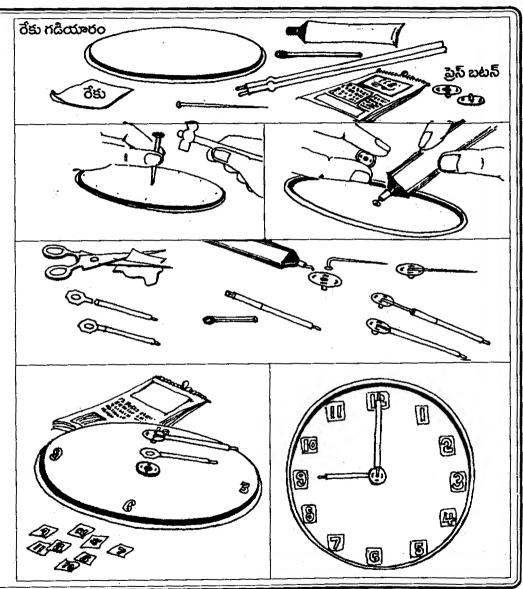
రబ్బరు ట్రక్కు

- చెప్పుల రబ్బరు అడుగు భాగం నుంచి 20×30 సెం.మీ. ముక్కనొకదాన్ని కత్తిరించి తీసుకోండి. చిత్రంలో చూపించినట్లు ట్రక్కు అందులో ఇమిడేటటు వంటి బండ్లు ఇంజన్, కారు, జీప్, వ్యాను మొదలైన వాటిని రబ్బరు సోల్ మీద బాల్ పెన్నుతో చిత్రించండి. ఒక పదునైన కత్తితో రబ్బరు సోల్ పైనున్న అన్ని బండ్లను కత్తితో కోయండి. చెప్పులు కుట్టేవాని మేకుతో బండ్ల కింది భాగంలో రెండేసి రంథ్రాలు చేయండి.
- ఇప్పుడు గుండీలతోను, గుండు సూది (లేక సూది) తోను చక్రాలు తయారు చేయండి. చక్రాల మధ్యన రీఫిల్కు బదులుగా సైకిల్ పంపులోని ష్లాస్టిక్ గొట్టం నుంచి కత్తిరించిన 1.5 సెం.మీ పొడవైన ముక్కను అమర్చండి. ఈ ముక్క బుష్ లేక బేరింగుగా పనిచేస్తుంది. గొట్టపు ముక్క రబ్బరు బళ్ళలోని రంధ్రాలలో ఇముదుతుంది.
- చక్రాలను అవసరమైనప్పుడు అమర్చవచ్చు. అవసరం లేదనుకొంటే తీసివేయవచ్చు.
- చిన్న బళ్ళను పెద్ద ట్రక్కు నుంచి పలుమార్లు తీసివేస్తూ అమర్పుతూ వుండండి.
- బళ్ళతో చక్రాల నమర్చి వాటిని నడపండి.
- అన్ని బళ్ళనూ జతవరచి ఒక రైలును రూపొందించండి.

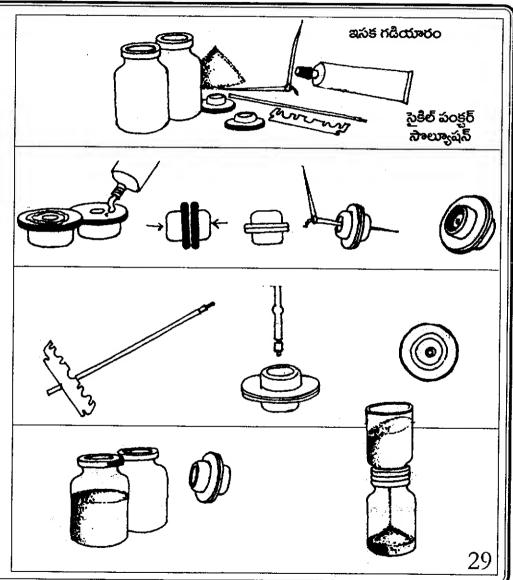
రేకు మూతతో గడియారం

- ఒక పాత రేకు డబ్బా మూతను తీసుకోండి.
- మూత మధ్యలో మేకుతో రంద్రం చేయండి.
- ఈ రంధంలో (పెస్ బటన్ యొక్క ఒక భాగాన్ని పంచర్ సొల్యూషన్తో అతికించండి.
- ఇప్పుడు (పెస్ బటన్ రెండవ భాగాన్ని తీసుకోండి.
 అందులోని వల్లంలో గుండుసూది తలను వుంచి సొల్యూషన్తో అతికించండి. ఒక అగ్గిపుల్ల ముక్కను ఇరికించి గుండుసూది మొనను బాల్ఫెన్ రీఫిల్లో దూర్చండి. ఇదే నిమిషాల ముల్లు!
- ఒక పలచని రేకు నుంచి 8 మి.మీ. వ్యాసం గల గుండ్రని అకృతిని కత్తిరించండి. దీని మధ్యన రంధ్రం చేయండి.
 ఒక వైపున కొసలాగా చేసి అందులో రీఫిల్ ముక్కను పొందుపరచండి. ఇదే గంటల ముల్లు!
- ఒక క్యాలెందరు నుంచి 1 నుంచి 12 వరకుగల తేదీల సంఖ్యలను కత్తిరించండి. ఈ సంఖ్యలను రేకు మూత దయల్ మీద సమాన దూరంలో అతికించండి.
- మూత మధ్యలో (పెస్ బటన్లలో ఇప్పుడు నిమిషాల గంటల ముళ్లను అమర్చండి.
- ముళ్లను డయల్ మీద తిప్పుతూ మీరు గడియారంలో
 ఏ సమయాన్నైనా చూపవచ్చు.

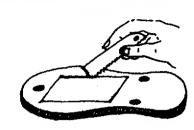
ఇసక గడియారం

- రెండు ఖాళీ ఇంజెక్షన్ సీసాలను, వాటి రబ్బరు మూతలను తీసుకోండి. మూతల నమతల భాగాలను పంచర్ సొల్యూషన్ తో అతికించండి.
- ఒక పొదవైన తుమ్మ ముల్లుతోనో, మేకుతోనో మూతల మధ్య ఒక రంద్రం చేయండి.
- ఖాళీ బాల్ పెన్ రీఫిల్ నుంచి సుమారు అర్థ సెంటీమీటర్ పొడవైన ముక్కను కత్తిరించండి. ఈ ముక్కను రీఫిల్ మొనతో తోసి రెండు రబ్బరు మూతల మధ్యన ఇరికించండి. రీఫిల్ ముక్క కొద్దిగా తడిగా వుండడం వల్ల సులభంగానే లోపలికి పోతుంది. ఇప్పుడు మనం మూతల మధ్యలోని రండ్రాన్ని స్పష్టంగా చూడగలం.
- ఒక సీసాను ఎండిన సన్నని ఇసకతో నింపండి. దీని మీద మూతలను, రెండవ సీసాను అమర్చండి.
- ఇప్పుడు సీసాలను బోర్లించండి. పై సీసాలో నింపిన ఇసక గుండా కింది సీసాలోకి రాలదం ఆరంభిన్నంది. గడియారాన్ని చూసి ఒక నిముషం పూర్తిగా ఇసకను రాలనివ్వండి. పై సీసాలో మిగిలిన ఇసకను పారవేయండి. ఈ విధంగా 'ఒక నిముషం ఇనుక గడియారం' తయారవుతుంది.
- దీనితో మనం అనేక (పయోగాలు చేయువచ్చు.
 ఉదాహరణకు--
- ఒక నిమిషంలో ఎన్నిసార్లు నాడి స్పందిస్తుంది?
- ఒక నిమిషంలో నీవెన్నిసార్లు శ్వాసిస్తావు?
- ఒక నిమిషంలో నీవెన్ని అడుగులు నదుస్తావు?
- ఈ గడియూరంతో మనం లోలకం దోలనాలను లెక్కించవచ్చు.
- చదరంగం లాంటి అటలలో కూడా మనం ఇనక గడియారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు.

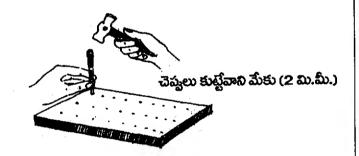

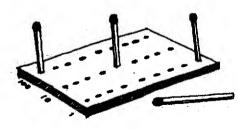
గణకం

- ఒక పాత రబ్బరు చెప్పు నుంచి 10×5 సెం.మీ ముక్కను కత్తిరించండి. దీనిపై మూడు గీతలు గీయండి. ప్రతి గీతపైనా సమాన దూరంలో 9 గుర్తులు పెట్టండి. చెప్పులు కుట్టేవాని మేకుతో ఈ గుర్తులపై రంథ్రాలు చేయండి.
- ఈ గణకం మీద 1 నుంచి 999 వరకు గల సంఖ్యలను చూపవచ్చు.
- గణకం మీద కుడివైపు పంక్తి ఒకట్లను, మధ్య పంక్తి పదులను, ఎదమవైపు పంక్తి వందలను చూపుతాయి.
- 9ని సూచించదానికి ఒక అగ్గిపుల్లను కుడివైపు పంక్తిలో
 అన్నింటికన్నా పై రంధంలో గుచ్చండి.
- పదిని తెలపదానికి మధ్య పంక్తిలో అన్నిటికంటే (కింది రంధ్రంలో అగ్గిపుల్లను గుచ్చండి.
- 500లను సూచించడానికి ఎడమవైపు పంక్తిలోని కింద నుంచి ఐదవ రంథ్రంలో అగ్గిపుల్లను గుచ్చండి.
- 999 లను తెలపదానికి మూడు పంక్తులపై రంథ్రాలలో
 ఒక్కొక్క అగ్గిపుల్ల వుంచండి.
- గణకంలో ఒక అగ్గిపుల్ల కూడా లేకుంటే, అది '0' (సున్న)ను తెలుపుతుంది.
- ఇక్కడి పటంలో గణకంపైన 159 చూపబడి ఉంది.

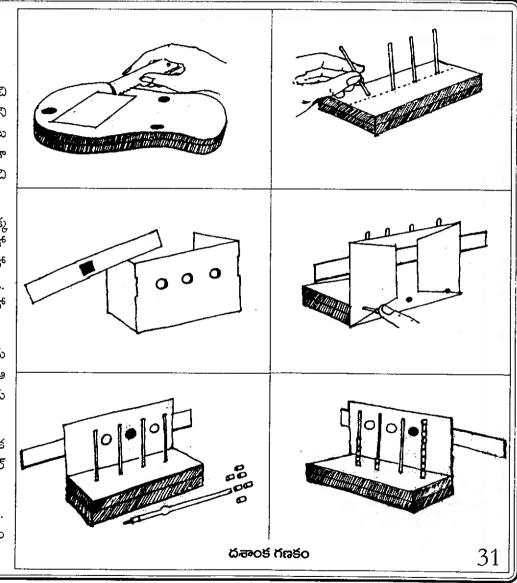
పాత రబ్దరు చెప్ప

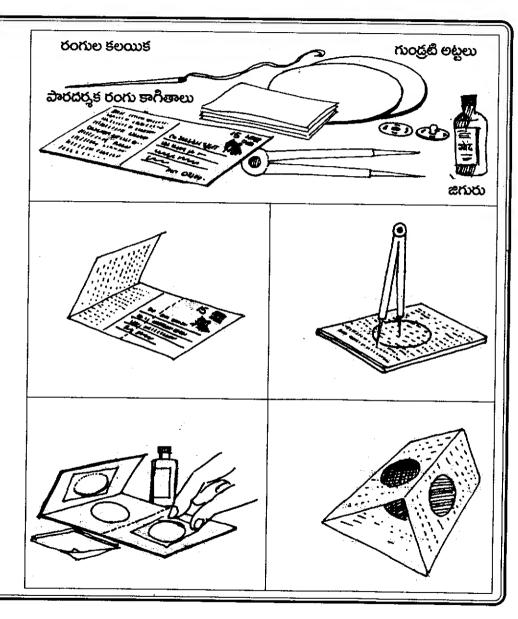
దశాంక గణకం

- ఒక పాత రబ్బరు చెప్పును తీసుకోండి. దానినుంచి 6×3 సెం.మీ ముక్క నొకదాన్ని కత్తిరించండి. దీని మధ్యరేఖపై ఒక్కొక్క సెం.మీ దూరాన గుర్తులు పెట్టండి. ఈ గుర్తులపై నాలుగు సూదులను నిటారుగా వుండేటట్లు గుచ్చండి. రబ్బరు అడుగు భాగం నుంచి సూదులు 4.5 సెం.మీ ఎత్తున వుండాలి.
- ఒక పాత పోస్టుకార్డు నుంచి 6×6 సెం.మీ ముక్క నొకదాన్ని కత్తిరించండి. దానిని రబ్బరు ముక్కలో గుండుసూదులతో అమర్చండి. పోస్టుకార్డు ముక్కలో సూదులకు మధ్య మూడు రంథ్రాలను చేయండి. రంథ్రాల పంక్తిలో కార్డుకు రెండంచుల మీదా బ్లేడుతో రెండు సందులను ఏర్పరచండి.
- పోస్టుకార్డులో కత్తిరించిన ఒక పట్టీ మధ్యన సందు అంతటి వెదల్పుతో ఒక నల్లటి గుర్తును పెట్టండి. ఆ పట్టీని లాగితే పోస్టుకార్దులోని రంథ్రాల యొదుటకు దశాంశ చిహ్నం వస్తుంది.
- పాత రీఫిల్ నుంచి అర్థ సెం.మీ పొడవుగల అనేక ముక్కలను కత్తిరించండి. ఒక సూదిలో 9 రీఫిల్ ముక్కలు మా(తమే పడతాయి.
- చిత్రంలోని గణకంలో 520.9 సంఖ్య చూపబడింది.
 ఈ గణకం కూడా ఇంతకు పూర్వపు గణకం సూతం పైననే పనిచేస్తుంది.

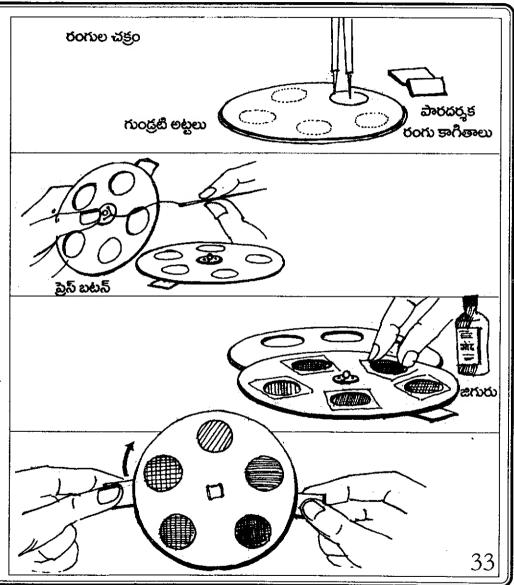
రంగుల కలయిక

- మీరు దీపావళి, (కిస్మస్ వంటి పండుగల సందర్భంలో పెద్ద దీపాలపై ఎరుపు, పసుపు, నీలంలాంటి రంగు కాగితాలు అతికించబడి వుండటాన్ని చూసే వుంటారు.
 అలాంటి నాలుగు రకాల కాగితాలను సేకరించండి.
- ఒక పాత తపాలా కార్డును మూడు సమభాగాలుగా మడవండి.
- మడచిన పోస్టుకార్డులో విభాగినితో ఒక అంగుళం వ్యాసంగల మూడు గుండ్రటి కిటికీలను కత్తిరించండి.
 వాటికీ రంగు కాగితాలను అతికించండి.
- ఈ గుండ్రని కిటికీల నుంచి చూదండి. పరిసర వస్తువుల రంగులలో ఏమి మార్పు జరిగింది?
- ఎద్రరంగు కిటికీని నీలపు రంగు కిటికీపై పుంచండి. వంగరంగుగా మారిపోయిందా?
 ఇటువంటివే నాలుగు, ఆరు కిటికీల పోస్టుకార్డులను తయారుచేసి వివిధ రంగులను కలిపి చూదండి.

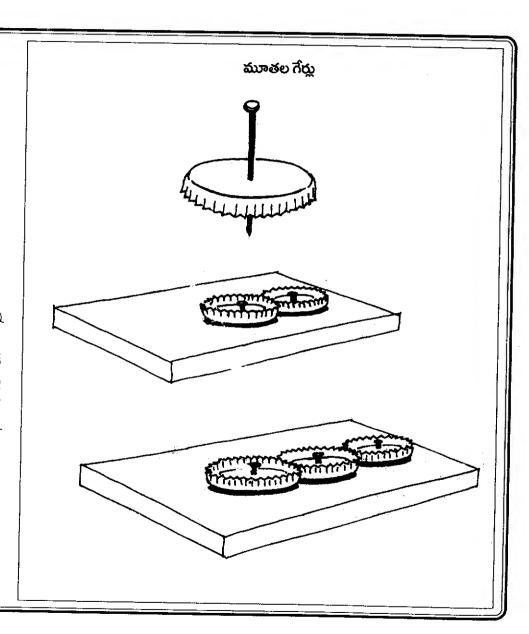
రంగుల చక్రం

- 10 సెం.మీ. వ్యానం గల రెండు గుండ్రటి
 అట్టముక్కలను కత్తిరించండి.
- ఒక్కో అట్టలో సమాన దూరాన ఐదేసి గుండ్రటి
 కిటికీలను కత్తిరించండి.
- రెండు అట్టముక్కలలోనూ (పెస్ బటన్ చెరొక భాగాన్ని కుట్టండి. (పెస్ బటన్లు రెండింటిని ఒకటిగా చేర్చినపుడు రెండు గుండ్రటి అట్టముక్కలు ఒకదానితో మరొకటి కలసి తిరుగుతాయి.
- గుండ్రటి కిటికీలలో వేర్వేరు పారదర్శక రంగుల కాగితాలను అతికించండి.
- అట్టలను తిప్పుతూ ఇండ్రధనున్సులోని వివిధ రంగులను తిలకించి ఆనందించండి.

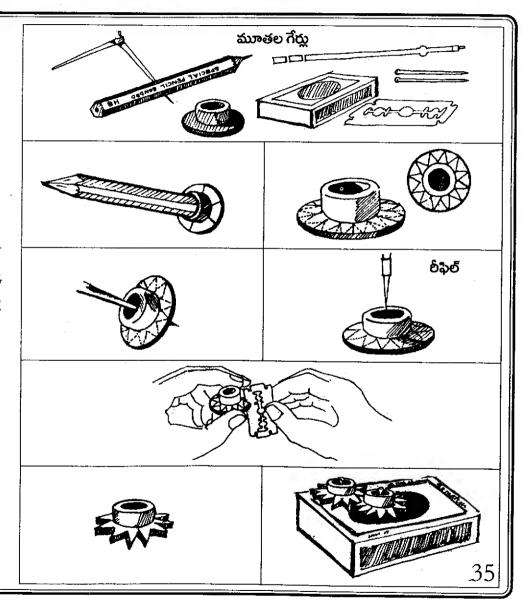
ಗೆಕ

- శీతల పానీయాల మూతలు కొన్ని తీసుకోండి.
- మేకునుపయోగించి మూతల మధ్యలో ఒక్కో చిన్న రంథ్రం చేయండి.
- రెండు మూతల పట్ట ఒకదానిలో మరొకటి అమరే విధంగా ఆ రెండు మూతలను ఒక కొయ్య చెక్కపై పక్క పక్కన అమర్చండి. మూతలు నులభంగా తిరగగలిగేటట్లు వాటి మధ్యనున్న రంథ్రాల్లో చిన్న మేకులను కొట్టండి.
- ఒక మూతను తిప్పండి. రెండవ మూత ఏ దిశలో తిరుగుతుందో గమనించండి.
- తర్వాత మూడప మూతను కూడా బిగించి, మూడు మూతలూ ఏఏ దిశలలో తిరుగుతాయో పరిశీలించండి.

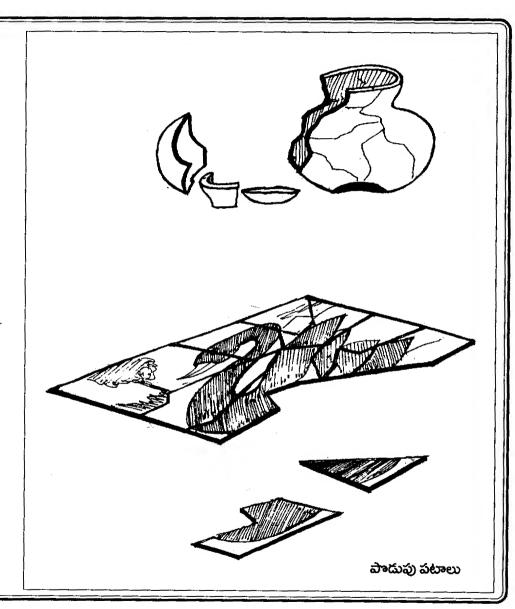
రబ్బరు గేర్లు

- వంగగలిగే, దృధమైన గేర్లు తయారుచేయడానికి ఇంజెక్షన్ బాటిళ్ళ రబ్బరు మూతలను తీసుకోండి.
- ఒక షద్భుజి పెన్సిల్సు మూతలో దూర్చండి. పెన్సిల్ యొక్క ఆరు భుజాలకు ఎదురుగా రబ్బరు మూతయొక్క వెలుపలి అంచుపై గుర్తులుంచండి. ఈ గుర్తుల మధ్య చుక్కలతో గుర్తు పెట్టండి. ఈ విధంగా షద్భుజి పెన్సిల్ సహాయంతో రబ్బరు మూతలను పన్నెండు భాగాల్లో విభజించండి. గుర్తులను చేర్చి బాల్ పెన్నుతో పళ్ళను చిత్రించండి.
- ఒక తుమ్మ ముల్లతో మూత మధ్యన రంధ్రం చేయండి.
 ఈ రంధ్రంలో ఒక చిన్న రీఫిల్ ముక్కను గుచ్చండి.
- మూతలపై గుర్తుపెట్టిన పక్ళను ఒక కొత్త బ్లేదుతో కత్తిరించండి.
- ఒక అగ్గిపెట్టె మీద గుందుసూది నుపయోగించి 3
 లేక 4 గేర్లను అమర్చండి. మనం ఒక గేరును
 తిప్పామంటే ఇతర గేర్లు కూడా తిరుగుతాయి.

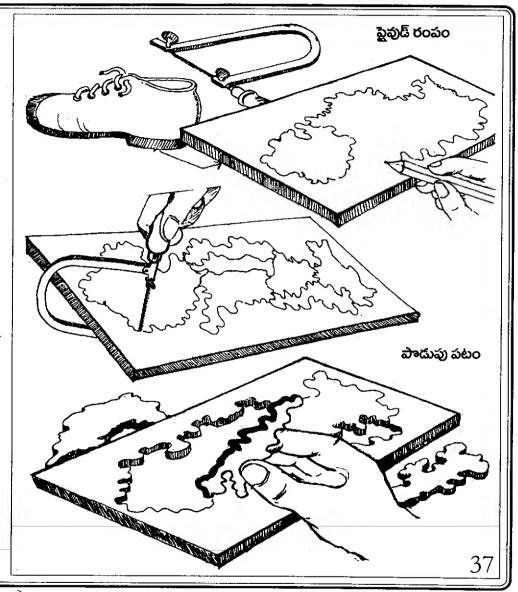
పొడుపు చిత్రం

- పాత వారప్రతిక లేక దినప్రతికను తీసుకుని, దానిలో నుంచి ఒక చిత్రాన్ని కత్తిరించుకొని దానిని ఒక అట్టపై అతికించండి. బాగా ఎండిన తర్వాత అట్టను కొన్ని ముక్కలుగా కత్తిరించండి.
- ఇప్పుడు ఆ ముక్కలను చేర్చి యధాడ్రకారం పూర్తి చిత్రాన్ని తయారుచేయమని మీ మిత్రులతో చెప్పండి. చిత్రం అట్టముక్కలను వంకరటికంకరగా కత్తిరించి పొడుపును మరింత ఆకర్వణీయంగా తయారు చేయవచ్చు.
- పగిలిన కుండముక్కలనో, ముంత ముక్కలనో కొంచెం బంకమట్టితో కూడా మీ స్నేహితులకివ్వండి. ఆ ముక్కలన్నింటిని బంకమట్టితో చేర్చి కుండనో, ముంతనో తయారుచేయమని చెప్పండి.

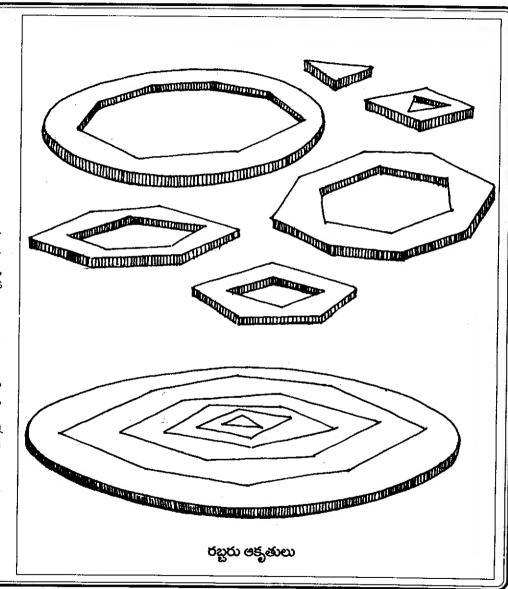
పొడుపు పటం

- 4 లేక 5 మి.మీ. దళసరియైన చెప్పుల సోల్యొక్క ఒక రబ్బరు షీటును తీసుకోండి. దానిపై మీ జిల్లా పటాన్ని, మండలాలని చిత్రించండి. ఈ పటాన్ని ప్లైవుడ్ రంపంతో కోయండి. మీ జిల్లాలోని మండలాల ముక్కలనిచ్చి, వాటిని పటంలో సరిగా పొందు పరచమని మీ మిత్రులకు చెప్పండి.
- ఈ విధంగానే మీరు మీ రాష్ట్ర పటాన్ని కూడా తయారు చేయవచ్చు.
- పటం రబ్బరుతో తయారైంది కాబట్టి దానిని ఎన్నిసార్లయినా వేరుచేయవచ్చు. కలపవచ్చు.

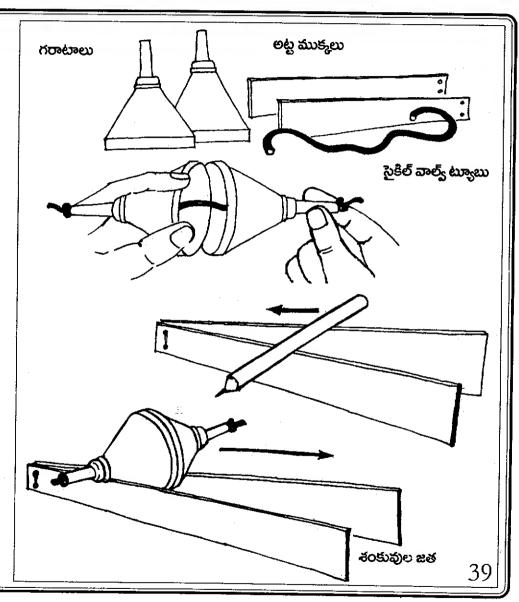
రబ్బరు ఆకృతులు

- 6 మి.మీ. దళసరి రబ్బరు ముక్కనొకదాన్ని తీసుకోండి.
 అందులో 25 సెం.మీ. వ్యాసంతో వృత్తాన్ని గీయండి.
 ఆ వృత్తంలో అష్టభుజి, షద్భుజి, పంచభుజి, చతురసం,
 టిభుజం మొదలైన వానిని ఒక పదునైన కత్తితో
 కోయండి.
- ఈ ఆకృతులన్నీ స్టెన్సిల్స్గా వువయోగపడతాయి.
 వీటినెన్ని సార్లయినా వేరు చేయవచ్చు, కలపవచ్చు.
- అభుజాన్ని చక్రంలా నడపండి. త్రిభుజం ఎంతో దూరం వెళ్ళదు. ఇదే విధంగా ఇతర ఆకృతలును కూడా నడపండి. గుండ్రటి ఆకృతి మాత్రమే అన్నిటికన్నా వేగంగా నడవగలదనే సత్యాన్ని మనం గ్రహిస్తాం. దీనికి కారణమేమిటి?
- రబ్బరు షీటుతో మనం అనేక ఆటబొమ్మలను కూడా తయారుచేయవచ్చు.

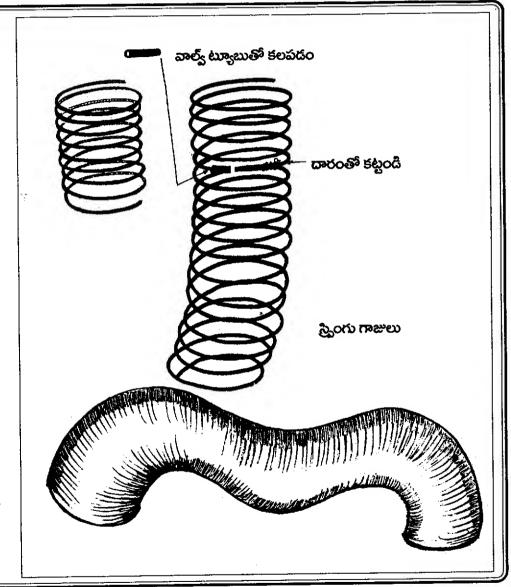
శంకువుల జత

- అత్యధిక వస్తువులు పైనుంచి కిందికి జారతాయి.
 అయితే శంకువుల జత మాత్రం కింది నుంచి పైకి
 ఎగబాగుకుతుంది. ఇది ఎలా జరుగుతుందో చూద్దాం!
- ప్లాస్టిక్ గరాటాలు రెండింటిని తీసుకోండి. వాటి గుండ్రని భాగాలను ఒకదానితో ఒకటి చేర్చి, మధ్యలో ఒక సైకీల్ వాల్వు ట్యూబును లేక రబ్బరు తాదును దూర్చి రెందు కొనలను ముడివేయండి.
 - ఈ విధంగా రబ్బరు తాదుతో బిగించి కట్టినందువల్ల రెండు గరాటులు కలసి శంకువుల జత అవుతాయి.
- రెండు అట్టలను వాల్చినట్లు కత్తిరించంది. ఈ అట్టల ఎత్తున గుండ్రటి పెన్సిలు నుంచంది. అది దొర్లుతూ పైనుంచి కిందికి వస్తుంది.
- ఇప్పుడు శంకువుల జతను అట్టలపై వాలుకు కింది భాగంలో ఉంచండి. అది కింది నుంచి పైకి ఎగబాకుతుంది. ఇందుకు కారణమేమిటి?
- కింది భాగంలో వుంచినప్పుడు శంకువుల జత యొక్క గురుత్వాకర్వణ కేంద్రం అట్టల మార్గానికి పైన వుంటుంది. దీనివల్ల శంకువుల జతలో సంచితమై వుండిన కొంత శక్తి చలనశక్తిగా మారింది.

స్ప్రింగు గాజులు

- తిరునాళ్ళలో ప్లాస్టిక్ స్పింగు గాజులు అమ్మదాన్ని మీరు చూసే వుంటారు. ఒక స్పింగులో 24 గాజులుంటాయి.
- సైకీలు వాల్వు ట్యూబుతో మూడు స్ప్రింగు గాజులను కలపండి. వాల్పు ట్యూబు యొక్క రెండవ వైపు గాజులను దారంతో కట్టండి.
- రెండు చేతులతోను గాజుల కొనలను పట్టుకొని లాగండి. ఇప్పుడు రెండు చేతులను లోవైపునకు విదిలించండి.
 స్పింగు ఇరువైపులనుంచి అలలు బయలుదేరి మధ్యన ఒకదానితో నొకటి "ఢీ"కొంటాయి.
- ఇప్పుడు ఒక చేతిని మాత్రం విదిలించండి. ఒక అల రెండవచేతి వరకు వెళ్ళి, ఢీకాని తిరిగి వస్తుంది.
- అలలు ఎలా ఏర్పడతాయనే విషయం మనకు దీనితో సృష్టం అవుతుంది.
- పొడవైన ఈ స్పింగు యొక్క ఒక కొనను పట్టుకొని నేలపై విదిలించండి. గాజుచుట్టపాములా నేలపై దొర్హాడుతుంది.
- ఈ గాజుల చుట్ట గంటల కొలదీ మనకు వినోదాన్ని అందిస్తుంది.

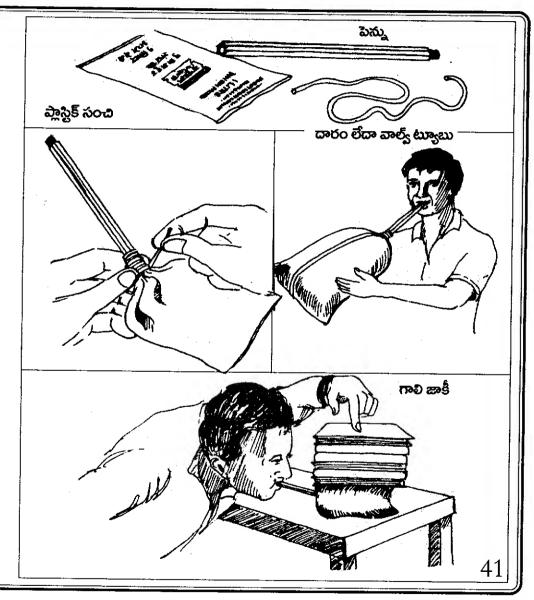
ಗಾವಿ ಜಾತಿ

కారు లేక బస్సు టైరు పంచరయితే బండి కింద జాకీ పుంచి దాని సహాయంతో బండిని పైకెత్తుతారు. ట్రస్తుతం కొత్త రకం జాకీలు వాడుకలోనికొచ్చాయి. వీటిలో దళసరియైన రబ్బరు సంచి ఒకటుంటుంది. సంచిలో ఒక గొట్టం వుంటుంది. ఆ సంచిని బండి కింద వుంచి, దాని గొట్టాన్ని బండి యొక్క ఎగ్జాస్టుకు అమరుస్తారు. తర్వాత బండి ఇంజనును స్టార్ట్ చేస్తారు. మెల్లమెల్లగా ఇంజన్ పొగ సంచిలో నిందుతుంది. కొంచెం సేపట్లో సంచి గాలి గుమ్మటంలాగా వుబ్బి, బండిని కొద్దిగా పైకి లేపుతుంది.

 ఒక లీటరు ప్లాస్టిక్ పాలసంచిని తీసుకోండి. ఒక ప్లాస్టిక్ గొట్టపు (పాత జాల్ పెన్ను) చివరను ఈ నంచిలో దూర్చి, దారంతోనైనా, వాల్వు ట్యూబుతోనైనా బిగించి కట్టండి.

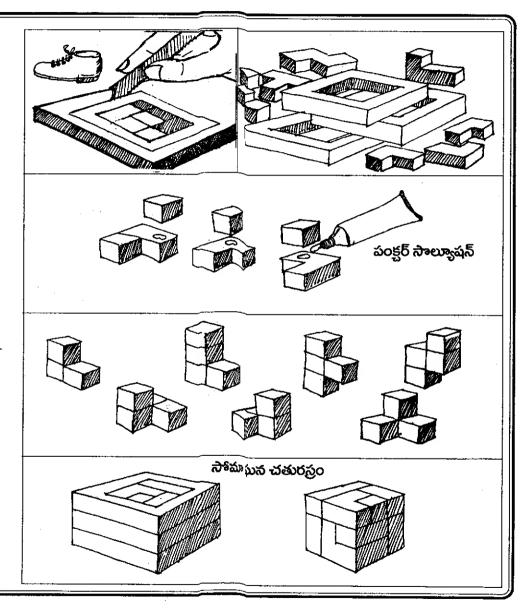
సంచి మీద నాలుగైదు లావైన పుస్తకాలను ఉంచండి. ప్లాస్టిక్ గొట్టం ద్వారా సంచిలో గాలిని నింపండి. కొద్దిసేపట్లోనే సంచితో పాటు పుస్తకాలు కూడా పైకి లేస్తాయి. దీనికి కారణమేమిటి?

సంచిలో గాలి ఒత్తిడి తక్కువగా వున్నా, సంచి యొక్క వైశాల్యం అధికంగా వున్నందువల్ల పైవైపుకు పంపబడే మొత్తం బలం అధికంగా వుంటుంది. దీనివల్లే పుస్తకాలు పైకి లేస్తాయి.

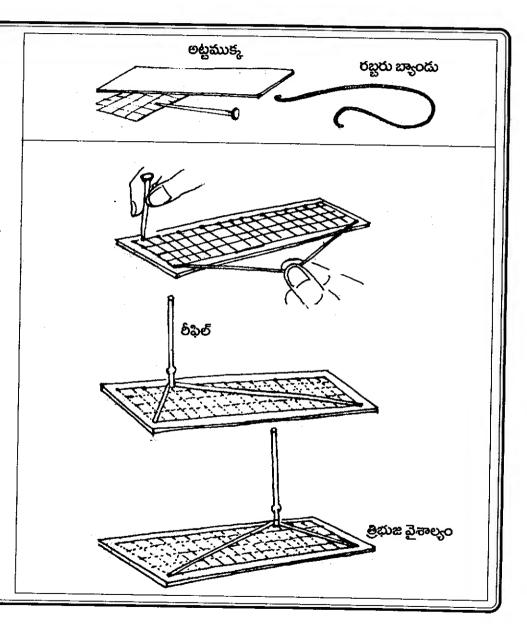
సోమా ఘన చతుర్రసాలు

- 27 చిన్న ఘన చతుర్రసాలను తీసుకోండి. వాటిని పటంలో చూపినట్లు సొల్యూషన్తో ఏడు ఆకృతులుగా అతికించండి.
- ఈ ఏడు ఆకృతులను కలిపి ఒక పెద్ద చతురస్ాన్ని తయారుచేయండి.
- పెద్ద ఘనాన్ని నిర్మించదానికి 220 వేర్వేరు పద్ధతు లున్నాంబ. వీటిలో మీరెన్ని వద్ధతులను కనుగొంటారో చూద్దాం!
- పటంలో రబ్బరు సోల్తో సోమా ఘనమూ, దాని దబ్బా తయారుచేసే ఒక విధానం సూచింపబడింది. మీరు చెక్క లేక ప్లాస్టిక్తో ఘనాన్ని నిర్మించగలరేమో ప్రయత్నించండి.

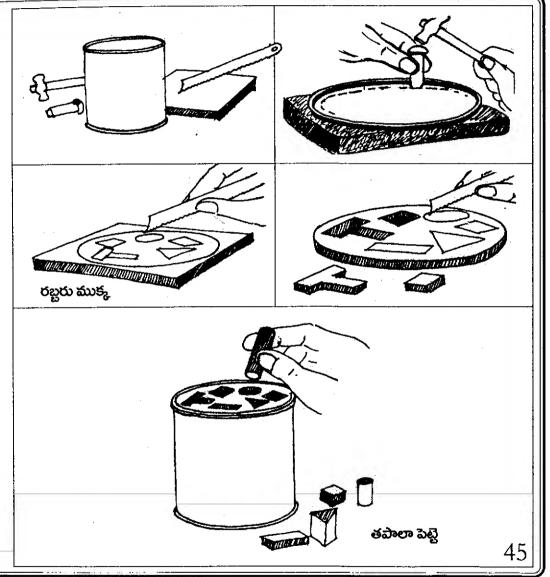
త్రిభుజ వైశాల్యం

- ట్రతి (తిభుజం యొక్క వైశాల్యం దాని ఎత్తు, భూమి మీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఈ అంశాన్ని నిరూపించ దానికి ఒక చిన్న నమూనాను తయారుచేద్దాం.
- ఒక దీర్ఘచతుర్సాకారపు అట్టముక్కపై గళ్ల కాగితాన్ని అతికించండి. దానికి ఒకవైపున పటంలో చూపిన విధంగా రెండు రంథ్రాలను చేయండి. ఈ రంథ్రాల్లో ఒక ఎలాస్టిక్ దారాన్ని దూర్చి కట్టివేయండి. ఈ దారం త్రిభుజం యొక్క ఆధారమవుతుంది.
- ఈ ఆధారం యొక్క సమాంతర రేఖపై అనేక రంధ్రాలు చేయండి. ఒక రీఫిల్ యొక్క కొనను సమాంతర రేఖలోని ఏదైనా ఒక రంధ్రంలో దూర్చండి. ఎలాస్టిక్ దారాన్ని లాగి రీఫిల్కు తగిలించి ఒక (తిభుజాన్ని గీయండి. ఈ (తిభుజంలోని గళ్లను లెక్కించి దాని వైశాల్యాన్ని కనుక్కోండి.
- రీఫిల్ను ఇతర రంధ్రాలలో కూడా దూర్చి, వేర్వేరు అకృతులలో త్రిభుజాలను నిర్మించండి. తర్వాత వాటి వైశాల్యాలను లెక్కించండి. అన్ని త్రిభుజాల ఆధారమూ ఒకటే. ఎత్తుకూడా నమానమే అయినందువల్ల త్రిభుజాల వైశాల్యం కూడా సమానంగానే వుంటుంది.

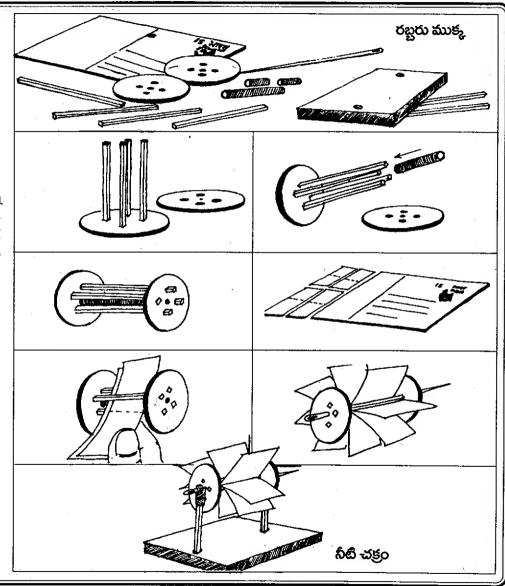
తపాల పెట్టె

- ఒక గుండ్రని రేకుదబ్బా, దాని మూతా తీసుకోండి.
- మూత లోపలి భాగాన్ని వేరుచేయండి.
- ఒక గుండ్రని రబ్బరు ముక్కను కత్తిరించుకోండి.
 అది మూత్పైన సరిగ్గా అమరాలి. ఇందులో ఘనపరిమాణం, చతుర్యం, త్రిభుజం వంటి చిన్న చిన్న ఆకృతులను కత్తిరించండి.
- ఇప్పుడీ అకృతుల ముక్కలను తపాలా పెట్టెలో కట్రిరించిన రండ్రాలలో వేయండి.

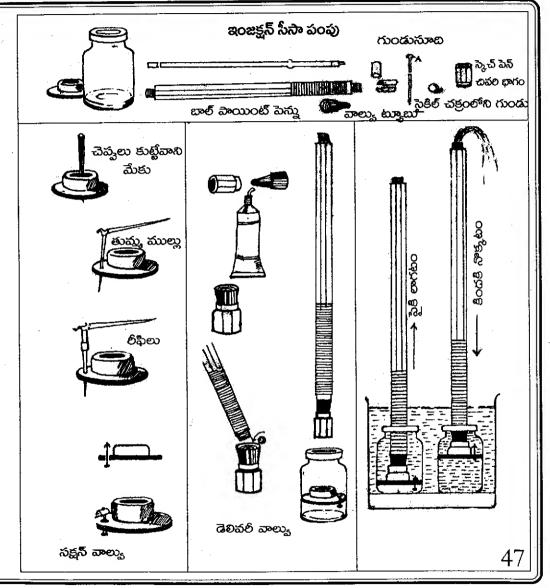
నీటి చక్రం

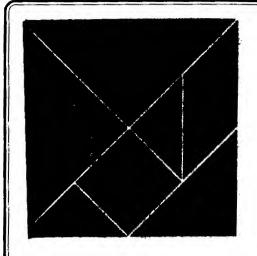
- ఒక చిన్న నీటి చక్రాన్ని తయారుచేద్దాం.
- నాలుగు అగ్గిపుల్లలను తీసుకుని వాటిలోని మందు ఉన్న కొనలను తుంచివేయండి. ఈ పుల్లలను ఒక గుండీ నాలుగు రండ్రాలలోను గుచ్చండి. పుల్లల మధ్యన ఒక రీఫిల్ ముక్కను ఉంచి రెండవ గుండీని కూడా అమర్చండి.
- ఒక బోన్జుకార్డ్ నుంచి నాలుగు ముక్కలను కత్తిరించండి. ఈ ముక్కలను పుల్లల మధ్యలో నుంచి దూర్చండి. ఒక వేడి సూదితో బటన్ల మధ్యన రంథ్రం చేయండి. ఈ రంథ్రాలలో సూది ఇరుసుగా వుంటుంది. ఈ సూది ఇరుసుపై నీటి చక్రం తిరుగుతుంది.
- ఒక పాత రబ్బరు చెప్పు ముక్కకు రెండు రంధ్రాలు చేసి వాటిలో రెండు పుల్లలను నిలుపుగా గుచ్చండి.
 ఇప్పుడు వాల్వు ట్యూబుతో నీటి చక్రం యొక్క ఇరుసును ఈ స్వాండుపై అమర్చండి.
- కొద్దిగా నోటితో వూదితే నీటిచ్రకం గిరగిరమని తిరుగుతుంది.

ఇంజక్షన్ సీసా పంపు

- ఒక చిన్న ఇంజెక్షన్ సీసాని తీసుకోండి. రబ్బరు మూతను సీసాలోకి దూర్చండి. సీసాలోపల రబ్బరుమూత ఖచ్చితంగా వుండిపోతుంది. ఈ విధంగా సీసా ఒక సిలిండర్గాను, రబ్బరు మూత ఒక పిస్టన్గాను పనిచేస్తాయి.
- పటంలో చూపిన విధంగా రబ్బరు మూతలో
 ఒక సక్షన్ వాల్వ్ తయారు చేయండి. ఈ
 వాల్పులో ఒక గుందుసూది తల ఒక రీఫిల్
 ట్యూబును తెరుస్తూ, మూస్తూ వుంటుంది.
- ఒక షార్ఫ్ బాల్ పెన్నుయొక్క ముందు భాగంలో సైకిల్లోని చిన్న గుందును వేసి ఒక డెలివరీ వాల్పు తయారు చేయండి. సీసాను ఒక చేత్తో పట్టుకొని నీరు నింపిన పాత్రలో ఉంచండి. రెండవ చేత్తో పెన్నును పట్టుకొని కిందికి మీదికి కదిలిచండి. కిందివైపునకు అదిమినప్పుడల్లా పెన్ను నుంచి నీరు వెలుపలికి వస్తుంది.
- పెన్ను నోటివద్ద ఒక బెలూన్ పెట్టండి. ఒత్తిడి ఎక్కువగా ఉండి దాని ద్వారా బెలూన్ నిండా నీటిని నింపవచ్చు.

టాన్గగాం

ఇది వెయ్యేండ్ల పూర్వపు చైనా దేశం యొక్క పొడుపు! ఏ సైజుదైనా సరే, చతుర్వసాకారపు అట్టను పైన చూపినట్లు ఏడు ముక్కలుగా కత్తిరించుకోండి. ఏడు ముక్కలను కలుపుతూ జంతువులు, మానవులు వంటి విభిన్న ఆకృతులను తయారుచేయవచ్చు. ప్రతి రూపంలోను ఏడు ముక్కలను ఉపయోగించాలి. ఈ ఏడు ముక్కలను చేర్చి కొత్త ఆకారాలను కూడా చేయండి.

